

kolorowy
dodatek telewizyjny

TELE
DZIENNIK
POMORSKI
PROGRAM

W TYM TYGODNIU: ● ZASIŁKI RODZINNE I SKŁADKI ZUS OD UMÓW ZLECEN ● NAPAD NA CIĘŻARÓWKĘ "BRABORKU" ● KUPON NR 2 W MARCOWYM KONKURSIE ● 11 UCHWAŁ NA SESJI RADY MIASTA ● KWIDZYŃSKIE WODOCIĄGI

FSD SERVICE

PUPH. **TOS** s.c.
82-500 KWIDZYN, ul. Lotnicza 3
tel. 29-64, 25-61

Polecamy usługi w zakresie

- NAPRAWY BIEŻĄCE,
- GŁÓWNE, POWYPADKOWE ORAZ REMONTY KAPITAŁNE SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH I CIĘŻAROWYCH,
- DIAGNOSTYKA SAMOCHODOWA
- BADANIA TECHNICZNE POJAZDÓW DO 3,5 TONY.

KURIER
DZIENNIK
POMORSKI
widryński

TYGODNIK

RURY P C W
ciśnieniowe
i kanalizacyjne
oraz kształtki
w cenie producenta

Firma Handlowa

bat

Sierakowice, tel. 816-338
816-936
Gd. Kokoski, tel. 41-20-56
wew. 641
ul. Cementowa 1
(Szkoła Dżasz)

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK IV ● NR 11/193 ● TEL. 30-59, TEL./FAX 22-64 ● 16.03.1995 R ● ISSN 1232-0099 ● CENA 80 GR/8 000 ZŁ

71,09 MHz
SŁUCHAJ NAS
W GODZ.
6.00 - 12.00
17.00 - 22.00

RADIO "GŁOS"
GŁOS TWOJEJ RODZINY
83-130 Pelplin
ul. Biskupa Dominika 11
tel. (069) 36-19-33, 36-14-98

Mierz siły na zamiary II LO - NA KREDYT?

Budowa nowego i co trzeba
przynależącego do budynku
II Liceum Ogólnokształcącego,
zrealizowana w rekordowym
tempie głównie przez kwidzyński
PBRol, została sfinansowana
w całości przez elbląskie Kuratorium
Oświaty. Jej koszt wyniósł
ok. 3 mln zł. Szkoła została uroczystie,
z pełną feją otwarta w
koncu stycznia, w tym roku u-
puszczają ją pierwsi absolwenci.

Okazuje się jednak, że szkołę
wybudowano w jakiejś części
na kredyt, a Kuratorium Oświaty
dotychczas nie spłaciło główne-
mu wykonawcy - PBRol - owi -
ok. 160 tys. zł, a jednemu z
podwykonawców jest winne ok.
80 tys. zł. Razem długi Kurator-
ium wobec wykonawców wyno-
szą ok. 300 tys. zł.

Długi kuratora słowa PBRol-u
spowodowały m.in. poważne
problemy finansowe przed-
siębiorstwa, podobnie firma
INSBUD z powodu tych długów
boryka się z finansowymi trud-
nościami.

Szkoła jako placówka oś-
wiatowa jest instytucją, do której
głównych zadań należy wy-
chowanie i nauczanie m.in.
uczciwości i dotrzymywania
danego wcześniej słowa. Wy-
maga się tego od uczniów -
wymagamy tego od siebie, w
innym przypadku jest jak z
nauczycielem, który mówi młodzie-
ży o szkodliwości palenia
tytoniu, zaciągając się przy tym
papierosem.

Skoro się powiedzieli A,
należy umieć powiedzieć B.
Skoro się ustaliło jakiś termin,
należy go dotrzymać. Skoro się
pożyczono pieniądze, trzeba je
zwrócić w wyznaczonym przez
siebie terminie. A tych - według
informacji pracowników obu firm -
było już kilka. Pracownicy
przedsiębiorstwa INSBUD sark-
astycznie twierdzą, że na-
stępnym realnym terminem,
ustalonym przez kuratora
będzie... 30 lutego lub 32 marca.

Czyby w Kuratorium nie
znano dwuwiersza wieszca
narodowego Adama Mickie-
wicza "Mierz siły na zamiary,
nie zaimaj podług sił?"

SAMORZĄD WYPŁACA "TRZYNASTKI"

Władze samorządowe
Kwidzyna podjęły decyzję o
wypłaceniu pracownikom
kwidzyńskich przedszkoli
oraz szkół podstawowych i
średnich "trzynastek".

Kwidzyński samorząd,
który kilka lat temu przejął
przedszkola i szkoły pod-
stawowe, a z początkiem
bieżącego roku szkoły po-
nadpodstawowe, postanowił
nie czekać na kuratorynie
dotacje na tzw. trzynaste
pensje, lecz wypłacić je jak
najszybciej z pieniędzy, które
wpłynęły już do kasy sa-
morządu z różnych opłat.

Na wypłatę czeka w Kwi-
dzyńce ponad 1000 pracow-
ników oświaty, którym dzięki
decyzji władz samorządowych
zostanie wypłaconych łącznie
ponad 330 tys. zł.

Pracownicy "budetówek" -
zgodnie z rządowymi za-
powiedziami - mieli otrzymać
"trzynastki" do końca marca.
Na ich wypłacenie wicepremier
i minister finansów w jednej
osobie, Grzegorz Kołodo, za-
ciągnął nawet kredyt w banku
we Francji - dzięki decyzji
samorządu kwidzyńskiego oś-
wiaty otrzymają je kilka
tygodni wcześniej. Poprzedni
rząd - Waldemara Pawłaka -
"trzynastki" budżetowcom
zamierzał wypłacić do końca
marca; ministrom, pracow-
nikom ministerstw oraz urzę-
dów centralnych "trzynastki"
wypłacono już w styczniu.

SYNAK
MEBLE
KWIDZYN

JAK WISLA W KORZENIACH PŁYNIE
TAK U NAS NAJWIĘKSZY WYBÓR W KWIDZYŃCIE
MEBLE SYPIALNICH, POKOJOWYCH
KUCHENNYCH WSZYSTKICH WYMIARŃYCH
A NA DODATEK W CIACHACH I PATACH
ZNAKOMITYCH

ul. Toruńska 36, tel. 32-88 wew. 26
Czynny w godz. 10.00-18.00, sobota 10.00-14.00

"KWIDYN '95"
- Kolejne
nominacje na
Człowieka
Roku

W dzisiejszym wydaniu
"K" nominacje na Człowieka
Roku przedstawia rzecznik
prasowy samorządu - Andrzej
Jozefowicz-Chmielewski.

Przypominamy równo-
cześnie, że kandydatury wraz
z uzasadnieniami przysłać lub
przynieść do naszej redakcji
może każdy
biznes

Józef Lewandowski, dy-
rektor Zakładów Elektro-
techniki Motoryzacyjnej "POL-
MO"

**KOLEJNE NOMINACJE
NA STR. 5**

BANDYCKI NAPAD NA 11-LETNIEGO CHŁOPCA

11-letniemu Tomaszowi L. z
ul. Chłobrego trzech sprawców
włożyło zawinięte w folię donie
do ogniska. Chłopiec doznał
dotkliwych poparzeń.

Do zdarzenia doszło 7 marca.
Policję powiadomili ojciec 11-
letniego Tomka. Wiadomo, że
trzech sprawców zaczęło chłopca
maserować, następnie zaciągnęło za sklep
masarniczy, gdzie rozpalili og-
nisko. Repe Tomka zawinęli w
folię, a następnie wkładali je do
ognia.

Ustalono, że najstarszy ze
sprawców tego bestialskiego
napadu ma ok. 19 lat. Policia
prowadzi intensywne śledztwo
w tej sprawie. Nieznane są
motywy napadu. Można jednak
z całą stanowczością stwierdzić,
że sprawcy będą wstąpić i ob-
rzydzenie.

ROZWAŻANIA O ZAGROŻENIACH

Tak dobrze się składa, że
nasz kraj omijają kłeski ży-
wiotowe. Siedziemy sobie jak u
Pana Boga za piecem i tylko w
telewizji oglądamy obrazy
zniszczonych, jakich dokonały
trzęsienia ziemi czy powodzie.

Trzęsienie ziemi nam nie grozi,
Wielka znajduje się w bezpiecznej
odległości, a użytkowanie Kwi-
dzyńska jeszcze bardziej wyklucza
możliwość powodzi. I tak oto
siedzimy sobie bezpiecznie. Taki
stan rzeczy potrafi często usnąć

czujności nie tylko mieszkańców,
ale przede wszystkim służb
odpowiedzialnych za ratowanie
ludzi w razie zagrożenia, wy-
nikającego nie tylko z powodu
trzęsienia ziemi czy powodzi, ale
z zupełnie innych przyczyn,
których w miastach w końcu XX
wieku nie brakuje. Kwidzyn to
miasto przemysłu i co za tym
idzie - istnieje potencjalnie nie-
bezpieczeństwo w rodzaju ska-
żenia chlorem czy amoniakiem

CZYTAJ NA STR. 5

Masz już kartę - skorzystaj
z kredytu w rachunku.

Bs

BAKN SPÓŁDZIELCZY W KWIDZYŃCIE

PKO-BP
Oddział w Kwidzynie
poszukuje kandydatów do pracy
w Punkcie
Obsługi Klientów
Bankowego Domu Maklerskiego
PKO-BP.

Wymogi:

- wykształcenie wyższe / średnie /
- ukończony kurs maklerski lub dobra znajomość zagadnień obrotu papierami wartościowymi
- wiek do 35 lat

Oferty na piśmie prosimy składać
w sekretariacie oddziału
do dnia 31 marca 1995r.

**"GOLDEN
LIFE"**
W KWIDZYŃCIE
CZYTAJ STR. 8

DRUKARNIA OFFSETOWA
ul. 3 Maja 6, tel. 22-27 Kwidzyna.

PRAWIE

- DRUKUJEMY WSZYSTKO, CO KLIENT
NAM ZLECİ
- BŁYSKAWICZNIE
- TERMINOWO
- MIŁY PERSONEL I NADAL NISKIE CENY

PODATKI '94 Nie rozliczaj się w ostatniej chwili

W tym roku termin złożenia
zeznania podatkowego i zapłaty
podatku za 1994 r. upływa
4 maja.

Zeznania roczne o dochodzie
osiągniętym w 1994 r. muszą
złożyć wszyscy, którzy uzyskali
dochody podlegające opodatkowa-
naniu na podstawie ustawy o
podatku dochodowym od osób
fizycznych, jeżeli rocznego obli-
czenia podatku nie dokonał pra-
codawca, oddział rentowy, rol-
nicza spółdzielnia produkcyjna.
Jeżeli łączny dochód w 1994 r.
wyniósł mniej niż 5 772 000 zł,
nie trzeba składać zeznania
rocznego, chyba że podatek
choce zwrótu wpłaconych zali-
czek, zamierza zadeklarować
poniesioną stratę lub prowadzi
działalność gospodarczą zwol-
nioną z opodatkowania. Wszys-
kie dochody z nieujawnionych
źródeł będą opodatkowane
według stawki 75%.

W urzędzie skarbowym
pobrać można pięć rodzajów
druków zeznań podatkowych, od
PIT-30 do PIT 34

PIT-30 (koloru niebieskiego)
przeznaczony jest dla osób,
które rozliczają się same i
korzystają z ulg i odliczeń

PIT-31 (koloru różowego)
wypełniają małżonkowie, którzy
chcą rozliczyć się wspólnie i
korzystają z ulg zwolnień lub
odliczeń. Małżonkowie mogą
rozliczyć się wspólnie tylko
wtedy, gdy pozostają w związku
małżeńskim przez cały rok
podatkowy.

PIT-32 (koloru brązowego)
jest formularzem skróconym,
przeznaczonym dla osób nie ko-
rzystających z ulg, zwolnień od-
liczeń, z wyjątkiem odliczeń
składek na ubezpieczenie spo-
łeczne właściciela zakładu i o-
sób z nim współpracujących,
składek na rzecz organizacji,
do których przynależność jest
obowiązkowa oraz zwrótu nie-
natężnie pobranej emerytury czy
renty.

O PODATKACH NA STR. 5

NOWOŚĆ!
Pawilon meblowy „BETA”
ul. Kościuski 3 (stara hurtownia PHS)
oferuje
w rewelacyjnie niskich cenach
meble w szerokim asortymencie.
Już od 1 marca 1995 r.
w godzinach 10.00-18.00, tel. 22-85.

KURS RATOWNIKÓW
Zarząd Oddziału
Rejonowego
WOPR Kwidzyn
informuje że 26.03.95 o godz.
8.00 na krytej pływalni w
Kwidzynie rozpoczyna się
kurs na stopień młodszego od-
wodnego ratownika.
Informacje: 4229 Kwidzyn.

FORMACJE PRZECIW ZAGROZENIOM

Dzień 1 marca obchodzony był jako Światowy Dzień Obrony Cywilnej, 23 lata temu powstała Międzynarodowa Organizacja Obrony Cywilnej, której podstawowym zadaniem jest niesienie pomocy poszkodowanym we wszelkiego rodzaju katastrofach naturalnych i technologicznych.

Działania obrony cywilnej w województwie elbląskim, w tym w naszym mieście, nakierowane są na zminimalizowanie następstw ewentualnych katastrof, niosących zagrożenie ludziom i środowisku.

Powaznym zagrożeniem rejonu Kwidzyna jest zagrożenie - głównie w Internacjonal Paper Kwidzyn S.A. - substancji niebezpiecznych dla ludzi i środowiska. Nie bez powodu w kwidzyńskich placówkach oświatowych znajdują się na wyposażeniu maski przeciwgazowe.

Obrona cywilna w województwie elbląskim zrzesza 15 tysięcy osobom 840 formacjach.

Szefem obrony cywilnej w Kwidzynie jest z urzędu burmistrz Jerzy Godzik, a funkcję szefa sztabu OC pełni Andrzej Szpala.

ZT

KOPERNIK W ILO

W 522 rocznicę urodzin wielkiego polskiego astronoma Mikołaja Kopernika odbył się w Liceum Ogólnokształcącym w Kwidzynie - z inicjatywą i pod opieką nauczycielki geografii Aliny Czerny - spektakl teatralny poświęcony twórcy teorii heliocentrycznej.

Scenariusz "De revolutionibus" - taki był tytuł spektaklu - w sposób impresyjny przedstawił drogę epokowego odkrycia Mikołaja Kopernika do jego pełnej akceptacji, drogę trudną podczas której towarzyszyły wielkiemu astronomowi głosy krytyki, czasem bluźnierstwa, obok głosów poparcia, uwielbienia, a także przestrogi.

Scenariusz - jak poinformowała nas Alina Czerny - został oparty na wypowiedziach współczesnych Kopernikowi oraz późniejszych badaczy jego życia i dzieła. Spektakl obejrżeli uczniowie I LO i uczniowie SP 2 i SP 4.

cia

URZĘDNIKOM - IDENTYFIKATORY

W ostatnim czasie pojawiły się w Urzędzie Miejskim w Kwidzynie efektywne tabliczki, informujące jakie to biuro i jacy urzędnicy uśmiechnięci. Naszym zdaniem uzupełnienie tabliczek powinny być powszechnie stosowane winny urzędnicy, w tym kwidzyńscy, indywidualne identyfikatory. Urzędnicy byłiby wtedy mniej anonimowi. Petenci nie mieliby problemów z informacją, kto zajmuje się ich sprawą.

Obecnie często można spotkać się określeniami typu: "pani oczarowana włosach" lub "kobieta przy biurku koło okna". Interesant ma prawo wiedzieć kto i jak go obsługuje.

gogo

TYDZIEŃ W KWIDZYŃNIE

Włamywacz zatrzymany
Zbigniew R. "działal" od 7 lutego do 2 marca Włymczasie zdążył dokonać 9 włamań do mieszkań na obrzeżach miasta. Policja zatrzymała go po włamaniu do mieszkania przy ul. Sportowej.

Jak się okazało, Zbigniew R. przyjeżdżał z Gdańska. Nigdzie nie był zameldowany, a proceder, który uprawiał dawał mu jedne dochody. Ucierpiał głównie mieszkania w takich rejonach jak Długa, Drzymały czy Przystań oraz Osiedle Bajkowe, a więc parafierne. Wobec Zbigniewa R. zastosowano areszt tymczasowy.

"ABC" okradzione
4 marca o godz. 8.40 Alfred B., właściciel sklepu "ABC" przy ul. Malborskiej zgłosił włamanie. Ze sklepu skradziono m.in. alkohol.

Kradzież rowerów
5 marca włamano się do piwnicy budynku przy ul. Korczaka. Skradziono dwa rowery górskie.

Kioski okradzione
6 marca o godz. 15.00 została zawiadomiona o włamaniu do kiosku handlowego przy ul. Słowiańskiej (przy targowisku). Z kiosku skradziono m.in. kawę olejną i buty Elzbieta K. z Kwidzyna straciła ok. 500 zł.

Czarna seria włamań
9 marca okazał się pracowitym dniem dla kwidzyńskiej policji. Rozpoczął się włamaniem do samochodu VW Passat, należącego do Artura M. - skradziono radio i dwa zestawy marki Blaupunkt.

Tego samego dnia okradziono samochód marki Fiat 126p zaparkowany przy ul. Polnej. Kolejne włamania miały miejsce na ul. Wschodniej. Renacja C. skradziono z jej pojazdu dosłownie wszystko m.in.: fotele, wycieraczkę, apteczkę, koła, gaśnicę, żarówkę, świecę zapłonową.

O godz. 23.00 włamano się również do Fiata 126p zaparkowanego przy ul. Poludniowej (na parkingu). W tym samym miejscu z "dużego" Fiata zniknęły mapy oraz kasety na szkodę Mariusza K.

Tego samego dnia Dobrosławowi W. skradziono z Fiata 126p neseser z dokumentami i pieniądze, natomiast Andrzejowi K. z Kwidzyna skradziono gaśnicę z jego Fiata 126p.

GŁOWA W MUR III

Jest moda na dokręcanie drugiej, a nawet trzeciej części filmów, które odniosły sukces kasowy. Chodzi o to, że aktorzy - bohaterowie pozostają tacy sami, a zmienia się tylko fabuła i przybywa nowych problemów.

Podobnego rodzaju zabiegi chcemy zastosować wobec nicyjego - jak się okazuje - muru na ul. Piłsudskiego. Wiemy, że ulica ta roku 2000 ma być piękna, bo nawet doszło do sporów natury realizacyjno-futurystycznej między szefem Rady Miejskiej a dziennikarzem "KK" - o tę właśnie ulicę. Nie o to jednak chodzi. Chcemy nakręcić film o historii kawałka muru, o którym piszemy już po raz trzeci, a który coraz bardziej chyli się ku upakowaniu. Film będzie nosił tytuł "Głowa w mur III". Niestety, wydaje się nam, że film jednak będzie kłapa, bo wprawdzie bohaterowie nie zmienili się, bo sprawę adresemu wciąż do tego samego rządzącego ugrupowania, ale fabuła będzie nudna, gdyż już po raz trzeci namawiamy, błagamy i prosimy w imieniu mieszkańców o naprawienie tego kawałka ściany, by cęgly nie spadły dorosłym na nogi a dzieciom na głowę.

Pytamy, czy będzie potrzebna notatka pt. "Głowa w mur IV"?

(L.CZ.)

SUSZ CENOWY SZOK

W ostatnim czasie decyzją suskiego samorządu wzrosły o około 32% wszelkiego rodzaju podatki.

Zdaniem mieszkańców Susza te decyzje mogą bardzo skutecznie zniechęcić potencjalnych biznesmenów do inwestowania w mieście i gminie. Być może te podatki zdecydowały, że w Suszu, gminie o największej stopie bezrobocia i biedzie, w ostatnim czasie wzrosły ceny i to w szczególności na artykuły spożywcze. Dla przykładu: ser salami sprzedawany jest przez producenta - Okręgową Spółdzielnię Mleczarską w Suszu - w cenie 4,2 zł - 4,8 zł, a w suskich sklepach kosztuje ok. 8 zł.

graf

KONKURS BULKI Z KIEŁBASĄ

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Starym Polu, chcąc zachęcić rolników i producentów zakładów przetwórczych do coraz lepszych wyników, organizuje doroczne wystawy i konkursy, na których mają oni możliwość prezentowania swoich osiągnięć.

Temu celowi służy zorganizowane przez ODR III Konkurs Producentów Wędlin oraz Konkurs Piekarniczy, które odbyły się 5 marca. W obu konkursach nie zabrakło masarzy wędliniarzy i piekarzy z Kwidzyna i rejonu naszego miasta. W jury zasiadli profesowicie olsztyńskiej Akademii Rolniczo-Technicznej.

Wśród laureatów w grupie młodszych producentów wyróżnionych najlepszymi wyrobami masarniczymi najlepszymi okazały się produkty masarni "MATIS" Stanisława Dybicha z Roznowa w gminie Susz.

W konkursie piekarniczym, w grupie chleby razowe, pszenne i mieszane, III miejsce jury przyznał wyrobom piekarni Gminnej Spółdzielni "SCH" z Prabut.

Niestety, wśród najlepszych nie znaleźli się wędliniarze i piekarze z Kwidzyna.

graf

ZIMA PODSUMOWANA

SKOŁY W GARDEI I PRABUTACH NAJLEPSZE

Ministerstwo Edukacji Narodowej ogłosiło przed feriami zimowymi konkurs "Ferie zimowe na sportowo, bezpiecznie i zdrowo". Celem konkursu było zaktualizowanie organizatorów zimowego wypoczynku ze szkół podstawowych i średnich, a także dzieci i młodzieży do wprowadzenia najbardziej atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu w miejscu zamieszkania uczniów.

W województwie elbląskim udział w konkursie zadeklarowało 50 placówek oświatowo-wychowawczych.

Pierwszymi zwycięzcami konkursu i nagrody w wysokości 500 zł zdobyły cztery szkoły, wśród nich Szkoła Podstawowa w Gardeli. Wśród czterech szkół, które zdobyły II lokatę i nagrody w wysokości 400 zł znalazła się Szkoła Podstawowa Nr 9 w Kwidzynie. Pośród szkół, które zdobyły III miejsce i nagrodę 300 zł znalazła się Szkoła Podstawowa w Piotrkowie (gm. Susz).

Pozostałe placówki uczestniczące w konkursie otrzymały wyróżnienia i 100 zł nagrody.

W krajowej edycji tego konkursu nagrodę uzyskała Szkoła Podstawowa Nr 1 w Prabutach.

cia

STRAŻ POŻARNA

1 marca w Kwidzynie przy ul. Polnej wybuchł pożar w hotelu robotniczym, który obecnie jest remontowany. Pożar nie spowodował strat. Przypuszczalnie przyczyną pożaru było zaprzenie ognia przez pracowników.

1 marca w miejscowości Obory (gm. Kwidzyn) spłonął stóg siana. Straty wyniosły 150 zł. Przypuszczalnie przyczyną pożaru było podpalenie.

2 marca w mieszkaniu przy ul. Chopina spaleni ulęgi garnek z mięsem. Przyczyną było nie wyłączenie gazu w kuchence. Oprócz spalonego garnka i mięsa strat na szczęście nie było.

4 marca w miejscowości Otoczyn (gm. Gardela) spalił się samochód FSO 1500. Straty wyniosły 1.500 zł. Przyczyną pożaru nie ustalono.

5 marca w Suszu przy ul. Prabuskiej spalił się szopa. Przypuszczalnie przyczyną pożaru było podpalenie.

WREDNYM PIÓREM ZALEW MAGICZNEGO OSZUSTWA?

Takiego zalewu gazetowych magów nie było chyba jeszcze w Polsce. O ile rzetelne pisma w rodzaju "Niezny Świat" starają się podchodzić rzeczowo i ostrożnie do różnego rodzaju cudotwórców, to w prasie codziennej można znaleźć takie ogłoszenia: "Medium NOBREL zgadza się pomóc bezpłatnie 300 osobom, które mają problemy finansowe, w miłości lub pecha". Prawda, że pięknie brzmi? Nie, tylko zawierzyć. Nobrelowi i pozbędziemy się wszystkich problemów. Nobrel jednak, ukrywający się pod adresem: Nobrel (NB TO1), 04-951 Warszawa 90 box 7, nie jedno ma imię, bo w innym piśmie występuje jako Clement Quesada. Wystarczy porównać adresy. Clement Quesada (QSTO1), 04-951 Warszawa 90 box 9 (tylko w tym miejscu niewielka zmiana), by wpasnąć na to, że Nobrel i Clement Quesada to jedna i ta sama osoba, chyba że w pobliżu owej skrytki (może to miejsce mocy?) znajduje się kilku super-magów mających niezwykłą moc. Moc ta jednak polega na wyłudzeniu pieniędzy od naiwnych, zatamanych i tych, którzy w tym szarym świecie szukają jakiejś nadziei i pociechy.

To jednak nie wszyscy magowie z owego "szacownego towarzystwa". Mamy też wśród nich międzynarodowego magnetyzera (?) - Luisa de Kersau, adres: (MI TO1) 04-951 Warszawa 90, box 4.

Największą moc miał chyba Marcelus toe-guor (bo chyba najwięcej jego reklam ukazało się w prasie).

Jak więc widać, najład "magów-cudotwórców" pochłonięta ogłoszenia prasowe bez reszty. Magowie oferowali cudowne fanfurski, talizmany i kamyczki, "Micron 3" - usulwił np. hemoroidy, zmarszczył po 80-cie i zapewnił życie wieczne. Jeżeli kupiło się talizman, to na drugi dzień w skarpecie można było znaleźć dziurę, a nie obiecane pieniądze, ale cóż - magia może stracić moc, ponieważ listonosz mógł rozmagnesować ów tajemniczy przedmiot. Mag miał zawsze wytłumaczenie. Jest jednak nieuchwytny. Jak zapewniam reklamowe ogłoszenie: "Z pewnością nigdy nie czytaliście o nim w żadnej gazecie, ponieważ ucieka on przed światłowym życiem i reklamą". Mag (magowie) nie uciekają tylko przed prostymi ludźmi, którzy często bezkrytycznie wierzą w tego typu ogłoszenia.

Z nieoficjalnych źródeł wiemy, że magami hemoroidy, cierpi na nerwicę, ma węża w kieszeni, a moc ma tylko w wysokości jakości wieży Hi-Fi. Którą kupił za Wasze pieniądze.

Z magicznym pozdrowieniem. Jacho

P.S. Wprawdzie rybryka ta ma ironiczny ton, ale w tym przypadku nie jest nam wcale do śmiechu, bowiem oszukanych przezowych "magów" jest sporo. Jeżeli tego typu osoby znajdują się w Kwidzynie, prosimy o kontakt z redakcją. Zapewniamy pełną dyskrecję i anonimowość. Tel. 30-59 i 22-64.

URZĄD STANU CYWILNOGO

Urodzenia: ogółem urodziło się 34 dzieci; miasto - 15 chłopców 20 dziewczynek - 14.

Śluby: w minionym tygodniu ślubów nie było.

Zgony: zmarło 7 osób; miasto - 6.

ROWEROWY KARAMBOL

Na skrzyżowaniu ulic Grunwaldzka - Fredry - Mostowa doszło do niecodziennego zdarzenia. Jadący rowerem od strony ul. Mostowej mężczyzna wymusił pierwszeństwo rowerzysty jadącemu ul. Grunwaldzka. Ratujący się rowerzysta, któremu wymuszono pierwszeństwo zahamował gwałtownie i przekoliował kilkakrotnie niczym zawodowy kolarz. "Kolarz" - sprawa wypadku nacisnął na pedał z całych sił i odjechał w kierunku ul. Fredry. Gnał tak szybko, że śmiało mógłby zakwalifikować się do stynnego wyścigu dookoła Francji. Zdumiony, poszkodowany kierowca musiał zadocliwić się chyba tylko wyślanemu tzw. wazanki pod adresem uciekiniera, który nie miał odwać nawet przeprosić. Rowerzy nie mają tablic rejestracyjnych i dochodzić swoich praw poszkodowany nie będzie mógł, gdyż trudno będzie ustalić sprawę.

Uczulamy zwłaszcza kierowców zachowując się różnie na drogach, zdarzają się także piraci-rowerzyści.

(L.CZ.)

PANU ORDYNATOROWI ODDZIAŁU WEWNĘTRZNEGO SANATORIUM W PRABUTACH ORAZ PANI DR PIŁSŃNIK SERDECZNE PODZIĘKIOWANIE ZA DOBRÓCĘ, ZROZUMIENIE I POMOC OKAZANĄ MOJEMU BRATU SKŁADA JADWIGA KOSZCZKA

PAŃSKI PERSONEL CECHUJE UPRAŻEJMOŚĆ ORAZ WYBITNĄ KULTURĄ OSOBIŚCI.

Redakcja Kuriera Kwidzyńskiego
82-500 Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46
tel. (0555) 30-59 przyjmuje reklamy i ogłoszenia do dziennika

RZECZPOSPOLITA

Reklama w Radiu Głos

skuteczna profesjonalna
Ceny promocyjne!
zlecenia przyjmuje -

Redakcja Kuriera Kwidzyńskiego
82-500 Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46

SPOTKANIE CHORYCH NA CUKRZYCĘ

18 marca (w sobotę) w godzinie 11:00 w sali obrad ZZOZ przy ul. Piłsudskiego 25 odbędzie się spotkanie chorych na cukrzycę.

W spotkaniu wezmą udział władze miasta, lekarze, przedstawiciele zakładów pracy. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Kolo Nr 7 w Kwidzynie zapowiada także przyjazd władz wojewódzkich Stowarzyszenia.

J.K

HANDEL * ZAMIANA * OBRÓT NIERUCHOMOŚCI

FIRMA "G&C"

Spółka z o.o. w Kwidzynie
ul. Chopina 21, tel./fax 40-32

KSEROKOPIARKI
NAPRAWA - SPRZEDAŻ

• TONERY
• USŁUGI
Kwidzyn, tel. 42-21 wew. 36
Czynny całą dobę

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

SPORTOWY WEEKEND

KOSZYKÓWKA (sobota) 18.03.95. FINAŁ LIGI STREFOWEJ KADETÓW... PIŁKA RĘCZNA (sobota) 18.03.95. LIGA STREFOWA JUNIORÓW... (niedziela) 19.03.95. LIGA STREFOWA JUNIORÓW...

NA PIŁKARSKICH BOISKACH

II LIGA GRUPA DRUGA MALBORŻANIE GROMADZA PUNKTY HUTNIK WARSZAWA - POMEZANIA Malbork 1:1... W najbliższą sobotę i niedzielę parę tworzą POMEZANIA - LUBLINIANKA...

Z HACZYKIEM W HERBIE

Spoleczność wędkarska Kwidzyna szybko obiegła informacja, że w marcowym miesięczniku... W związku z licznymi pytaniami, informujemy, że skarbnik NTW w Kwidzynie...

W mistrzostwach okręgu

GRAD MEDALI BIGACZY MOS

Świetnie spisali się biegaczk i biegacze kwidzyńskiego MOS na rozegranych w Sztumie mistrzostwach okręgu... W najbliższą sobotę i niedzielę parę tworzą POMEZANIA - LUBLINIANKA...

CIĘŻAROWCY Z TARCZĄ

W początkach marca rozpoczęły się wszystkie ligowe podnoszenia ciężarów... W najbliższą sobotę i niedzielę parę tworzą POMEZANIA - LUBLINIANKA...

GRALI TENISIŚCI STOŁOWI LISTY RANKINGOWE

Table with 3 columns: Rank, Name, Points. Lists tennis players and their scores from various tournaments.

Półfinał tuż, tuż

SAMBOR NA KOLANACH

Bardzo ważny mecz rozstrzygnęli na swoją korzyść piłkarze ręczni juniorów... efekty były od razu widoczne. Już w 31. minucie straty zostały odtorbione...

Burmistrz Miasta Kwidzyna

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY na inwestorstwo zastępcę przy realizacji inwestycji: 1. „Modernizacja ul. Szerokiej w Kwidzynie”...

CYTRUSY BANANY OWOCE EGZOTYCZNE

JABŁKA I WARZYWA KRAJOWE I IMPORTOWANE To wszystko kupisz u nas HEMAR - KWIDZYN DOSTARCZAMY TOWAR NA ZAMÓWIENIE, ZADZWON!

Advertisement for Hemar - Kwidzyn featuring images of fruits and text: 'CYTRUSY BANANY OWOCE EGZOTYCZNE JABŁKA I WARZYWA KRAJOWE I IMPORTOWANE To wszystko kupisz u nas HEMAR - KWIDZYN DOSTARCZAMY TOWAR NA ZAMÓWIENIE, ZADZWON!'.

"GOLDEN LIFE" W KWIDZYŃCE

3 marca w "Lotosie" jednym z niewielu miejsc w Kwidzynie, gdzie młodzież może spotkać się i posłuchać dobrej muzyki nie tylko osłuszy, ale "na żywo", odbył się koncert zespołu GOLDEN LIFE.

Po koncercie muzyki zgodził się udzielić nam wywiadu. "KK" - Mogłibyscie się przedstawić? A.W. - Adam Wolski - Adam Wolski - śpiew, Jacek Brandowski, Jarek Turbiarz - gitara, Jacek Bogdziewicz - gitara basowa, Maciek Próchnicki - perkusja.

"KK" - Czy Kwidzynie Kojarzy Wam się tylko z koncertem w "Lotosie"? A.W. - Nie, staliśmy o nim dużo od dwóch tygodni, które regularnie przyjeżdżają na nasze koncerty, poznaliśmy więc Kwidzynie z opowieści i w końcu dotarliśmy do Was. Jadąc tu nie wiedzieliśmy zbyt wiele, ale ludzie są tutaj w porządku.

"KK" - Co sądziście o koncertach w małych miastach? Czy niezależnie od miejsca, w którym graćie wkładacie tyle samo energii i serca? A.W. - Jesteśmy równie zaangażowani w każdy koncert, są jednak pewne warunki techniczne, których staramy się unikać. Jeżeli np. ja nie słyszę się na scenie to grozi mi to chorobą gardła.

"KK" - A tym razem? A.W. - Też się nie słyszałem, ale poświęceni i wielkie oddanie. "KK" - Wolicie grać na scenie czy pracować w studio? A.W. - Jasne, że wolimy koncerty, to jest nasz żywioł, a przede wszystkim kontakt z ludźmi.

"KK" - Jak działa na Was pozytywne przyjęcie publiczności? J.B. - Poprawia się nasze samopoczucie na scenie, wyprawa pozytywną energią. Goście, kiedy ktoś gwizda.

"KK" - Nie macie dość sławy, fanek? Nie macie

ochoty zamknąć się w czterech ścianach - odciąć się od tego wszystkiego?

A.W. - Dlatego raz na kilka tygodni jedziemy do szpitala na Szczęśliwość i zamykamy się w czterech ścianach...

"KK" - ... w dodatku gumowych? A.W. - A tak poważnie to wiadomo - popularność jest czasami miłą.

J.T. - Ale generalnie bardziej miła niż męcząca.

A.W. - Najgorzej jest to, że ludzie widzą we mnie kogoś innego, a ja nie różnię się specjalnie od innych, może wzrostem, wyglądem...

"KK" - Podobno Jesteś wielkim romantykiem. A.W. - Cóż zrobić. Urodziłem się 18 marca i jestem typową rybką.

"KK" - Z zespołu tylko Ty jesteś wolny stanem, a jak z sercem? A.W. - Wolny stan cywilny, wolne serce...

"KK" - Dziewczyny się uciecają. A.W. - Ale co one by ze mną robiły?

"KK" - A jakie dziewczyny podobają Ci się - tradycyjnie blondynki? A.W. - Nie tylko. W kobietach cenię rozum i inteligencję. Ostatnio rozmawialiśmy się tyle babo-chłopów, tego nie noszę. Lubę ładnie i przede wszystkim kobiece kobiety.

"KK" - Kogo najbardziej cenisz z polskich wykonawców? A.W. - Takich byłych w ogóle się nie zadaje. Nie chciałbym nikogo urazić. Generalnie lubimy dobrą polską muzykę.

"KK" - Czego słuchacie prywatnie? A.W. - To zależy. Czasami, gdy wracamy z koncertu - siłnika samochodowego, bo muzykujemy już dość.

"KK" - Powiedzieliście kiedyś, że "pracek to miła sprawa i wesołe nie będzie żadnych bab", ale mimo to z kim chcielibyście zaśpiewać w duecie?

A.W. - Z Kasią Kowalską - to przepiękna, wspaniała osobka, ma fantastyczny głos i bardzo ją lubię.

"KK" - Czy na temat Waszej płyty "Natura" wpłynęły przekonania czy panująca ostatnio moda na ekologię? A.W. - Jak najbardziej przekonania. Przede wszystkim płyta nie jest cala ekologiczna, ale chcieliśmy zauważyć, że jest coś takiego jak ekologia i kilka piosenek o tym mówi, kilka innych traktuje również o naturze człowieka.

"KK" - Macie już jakieś plany dotyczące następnej płyty? A.W. - Jeszcze nie. Bardzo możliwe, że będzie to składanka najlepszych piosenek z dotychczasowych trzech płyt.

"KK" - Jesteście jednym z najpopularniejszych zespołów w Polsce... A.W. - Naprawdę? Poważnie?

"KK" - Jak się Wasze dalsze aspiracje - fascynowała Was Ameryka, dalej marzycie o MTV? A.W. - Tak i wydaje mi się, że jesteśmy na najlepszej drodze.

"KK" - Zdradźcie nam wymarzone miejsce, w którym chcielibyście zagrać. A.W. - Jak na razie marzenia się spełniają, w maju jedziemy do fantastycznego miejscika jest Lyon. Będziemy grać z okazji rocznicy święta Francji.

J.T. - Każde wymarzone miejsce to takie, które spełnia określone warunki techniczne. Tak naprawdę wszędzie, gdzie przyjedziemy i wszyscy grają jest OK.

"KK" - Po prostu lubicie grać? A.W. - O tak!

"KK" - Zycie tylko z grania? A.W. - Cały czas poświęcamy tylko muzyce.

"KK" - Przedtem było inaczej. A.W. - Tak, przedtem trzeba było dorobić do buki. Nie mamy na razie kłopotów. Nikt z nas nie ma willi, ale może kiedyś jakiś zamek...

"KK" - Gdzie będzie Wasz

następny koncert? A.W. - Skonczymy teraz dużą trasę koncertową, promującą płytę "Natura" i na razie zrobimy małą przerywkę.

"KK" - To delikatne pytanie. Mieliście ostatnio okropnego gościa. Wam instrumenty przed koncertem, potem była tragedia w hali stożki... J.B. - Zgadza się. Mamy moralnie jakieś opory by grać w Gdańsku. Chcemy trochę odczekać, aż wszystko się ułoży. Mamy jednak nadzieję, że ta zła passa jest już za nami.

"KK" - Zyczymy Wam z całego serca. A gdzie można Was spotkać prywatnie? J.B. - Czasami wpadamy do SPATIF-u w Sopocie.

"KK" - Jak podobało się Wam przyjęcie w Kwidzynie? J.B. - Sympatycznie, fajna publiczność, bardzo mi się podobało.

A.W. - Już na początku zauważyliśmy, że jest bardzo fajnie, zero chamstwa. Jak widać przychodzi nam bardzo dobrze się bawić. Świadczą o tym, że jest to młodzież na poziomie. Także w małych miejscowościach mieszkają bardzo inteligentni ludzie. Mimo utartej opinii, że mieszkają w nich mniej twórcy, uważam, że to jednak sprawa warunków i możliwości, a nie talentu.

"KK" - Kiedy przyjeździecie następnym razem? A.W. - Kiedy nas zaproszą. Może do tego czasu dorobimy się własnego sprzętu i będziemy brzmieć tak jakbyśmy chcieli.

"KK" - Chcielibyście jeszcze coś powiedzieć kwidzyńskim fanom? A.W. - Kochamy was! Przede wszystkim chcielibyśmy jednak podziękować wszystkim i za to, że przyszli, bo przecież wcale nie musieli. Bawili się fantastycznie. Mam nadzieję, że niedługo znowu się zobaczymy!

rozmawiali: Agnieszka Piotrowska i Helena Hatalewicz

DIZIEDEK W KATALOGU

Staremu wydawnictwu Muzeum Żanowego Malborku, w którego kolegium redakcyjnym zasiada obecny kierownik kwidzyńskiego muzeum Antoni Pawłowski, ukazał się w końcu lutego katalog wystawy, która możemy jeszcze obejrzeć w kwidzyńskim zamku. "Dzieidek do orzechów". Autorka bogato ilustrowanego bardzo ładnie wydarnego katalogu jest komisarz "dzieidek" wystawy, kustosz działu sztuki naszego muzeum - Barbara Wilk-Malinowska. Opatrzyła ona katalog bardzo bogatym w informacje wstępem, w którym możemy dowiedzieć się o Bożym Narodzeniu jego tradycjach, o historii dzianek do orzechów, samych orzechach, produktach, które możemy z nich uzyskać i gdzie możemy je zastąpić. Okazuje się, że orzechy mają swoje zastosowanie także jako - stróżki - owocu wykorzystywane w czynie magii. Są też "orzechowe" przysmaki i "orzechowe" malarsko. Dzieidek do orzechów - prozaczny, prosy przedmiot, a tak skomplikowany jak cała sztuka, która znamieniw: Tomasz z Akwinu. "An est recta ratio fabricatum".

CZY ZNASZ SWOJE MIASTO? KONKURS NR 132

W dzisiejszym numerze rozwiązanie konkursu nr 130. Zdjęcie nr 130 przedstawiało budynek położony w Kwidzynie przy ul. Braterswa Narodów 54. Zagadkę prawidłowo rozwiązało 21 osób, a nagrodę wylosowała pani Wiesława Kurlata zamieszkała w Kwidzynie.

Za tydzień rozwiązanie konkursu nr 131. Odpowiedzi na konkurs nr 131 i 132 prosimy przysłać na adres redakcji lub przynosić osobiście w Kwidzynie ul. Braterswa Narodów 46-tylko na kartkach pocztowych z zaznaczonym numerem konkursu, którego odpowiedź dotyczy. Odpowiedzi zamieszczone nie na kartkach pocztowych a w listach czy na zwykłych katechkach, nie będą braly udziału w losowaniu nagród!

Zyczymy miłej zabawy. Zapraszamy do redakcji po odbiór nagrody.

UWAGA KRZYŻÓWKOWICZIE!

Rozwiązanie krzyżówki z nr 5/187 brzmi: "Leniwki w domu swym zmioknie". Nagrodę wylosowała pani Wanda Ceranowska zamieszkała w Bronnie.

WODZITWA MIEZBLA	ORODC GENI KROZNA CZYWA	FRANCISZKIE MATYK	L	W KOPER CIE	BREG KONIA	A	G	G	B	PIKARDI ANI KOLEWY HACEL
MATYM GRANICA	P	3		MIT RZYM BOD MIEŁOŚCI	M	A	M	O	R	16
ZOKNIERZ JACY WIERO GIBONAN	12			REZYC- NIC PIERA OPEROWA	4					
ISTADIM	9			U PRIBEO CEBNA	11					
ROZDZIAŁ TAJU SZCZET				OPROWA NE TOWA RYDWA BIEKADA						
24 GODZ POBADI- SI BIEKAZ				DOPYTA BENE BRAT KANA						
T	15			RODZAK ORZEB ROKU	13					
LUBER KWI RYDWA EPWA	7			BWITLU- W 20 BIE						
KOLCZ BANDO DZALACZKI				MAJUTY W SZCZOLU						
PARTYCWO W MIEB BROCK	8			OMEN NP MARWA	19					
H	17			LEK JESPOL ROZOW- TOW	2					
LEKAR FRANC MALCZAK				ORUBA TOWA JEDWA- BWA						
AMZEB BWA	14			WIKAZ KA	20					
RALLAN POCIB KURZ				NP FOTO- NIFICZY	10					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązania krzyżówki należy przesłać w ciągu 14 dni pod adresem redakcji.

VIII SESJA RADY MIEJSKIEJ INTERPELACJE

W ramach interpelacji podczas VIII sesji Rady Miejskiej, o przebiegu której informował nas rzecznik prasowy Andrzej Jozefowicz-Chmielewski, wystąpiło 9 radnych.

Wiesław Wosiak - sDRP - interpelował kilka spraw, m.in. zwiększenie się ruchu samochodowego na Korczaku, w związku z czym proponował postawienie znaku o ograniczeniu prędkości na tej ulicy.

Poruszył też sprawę emisji hałasu i osiadłości bardzo niemałe wszędzie na balkonach, oknach samochodach, ubraniu.

Wiele zastrzeżeń - nie tylko tego radnego - wzbudziły ogłoszenia budów, m.in. na ul. Staszica, Korczaka, Wschodniej, byłego spichlerza na ul. Batalionów Chłopskich i innych.

Poruszył też sprawę zaadania przejętych przez samorząd zabytków i średniowiecznych, zaadanych w niektórych wypadkach bardzo znaczących zabytków.

Jan Choma - PSL - poruszył sprawę balaganu na bazie firmy "Grimex" przy ul. Sportowej, też przy wyjeździe do Kwidzyna, twierdząc, że jest to wątpliwej jakości wycieczka oraz zabytki i nieestetyczny stan budynku po byłej bazie "Grimexu" przy ul. Staszica, naprzeciw Zespołu Szkół Mechanizacji Rolniczej, który uznał za wątpliwej jakości pomoc wychowawczą i dydaktyczną dla uczniów tej szkoły. Sporozstrzeżeń miał też do ogrodzeń budów w mieście.

komendant Straży Miejskiej nie chce pracować albo nie potrafi, nie powinien jednak robić łaski w tego, za co bierze pieniądze.

Janusz Jezerski z "Solidarności" poruszył trudny jego zdaniem - problem z przejściem przy nowo wybudowanej plombie na ul. Targowej.

Barbara Wilk-Malinowska stwierdziła, że na zabytkowym spichlerzu przy ul. Zbożowej umieszczono w ostatnim czasie, przy biernych postawie służb konserwatorskich, brutalną reklamę. Podobnie krzykliwe, zupełnie nie pasujące do obiektów zabytkowych reklamy - zdaniem radnej - znajdują się na wielu budynkach w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej. Zapylała, kto odpowiada za ich umieszczenie na obiektach zabytkowych, gdzie każdy detal jest niezwykle istotną sprawą, a reklama powinna być wyważona i estetyczna.

Zapytała także, kto odpowiada za dotychczasowe bezgusie w tej kwestii.

Jan Choma - PSL - poruszył sprawę balaganu na bazie firmy "Grimex" przy ul. Sportowej, też przy wyjeździe do Kwidzyna, twierdząc, że jest to wątpliwej jakości wycieczka oraz zabytki i nieestetyczny stan budynku po byłej bazie "Grimexu" przy ul. Staszica, naprzeciw Zespołu Szkół Mechanizacji Rolniczej, który uznał za wątpliwej jakości pomoc wychowawczą i dydaktyczną dla uczniów tej szkoły. Sporozstrzeżeń miał też do ogrodzeń budów w mieście. Postulował także sprawę ograniczenia szybkości na ul. Staszica.

zapytał, dlaczego nie znaleziono niemiędzy na ulicy Osiedla Bajkowego.

Bogumił Wiśniewski - RdR - stwierdził, że miejski konserwator zabytków wystąpił przed Radą, ale jego wystąpienie było zupełnie nie przygotowane i bardziej enigmatyczne. Uznał, że powinien on jeszcze raz wystąpić przed radnymi, gdyż do jego pracy posunąć można wiele zastrzeżeń.

Jadwiga Piotrowska - MPW - poruszyła sprawę dziur na ul. Staszica i to bardzo skutecznie - dziury zostały zlikwidowane.

Józef Zarczyński - MPW - zapytał, dlaczego odłożono sprawę remontu ul. Żeromskiego i Krasińskiego, krytycznie wypowiedział się na temat ogrodzeń, w tym ogrodzenia byłego spichlerza.

Odpowiadając na interpelacje radnych członkowie Zarządu Miasta stwierdzili m.in.: zostanie zrobiony porządek wokół Szkoły Podstawowej Nr 6, a przewanie tej inwestycji nie było związane z względami ideologicznymi, co sugerował radny W. Wosiak.

Najprawdopodobniej pozytywne zostanie załatwiona sprawa dotycząca ograniczenia prędkości na ulicach Korczaka i Staszica. W sprawie nieporządku w byłej bazie "Grimexu" przy ul. Staszica, właścicielem jest Spółdzielnia Mieszkanowa "Pomazania" Zarząd Miasta już interweniował i wkrótce - zgodnie z obietnicami spóźnieni - rozpoczną się tam prace, natomiast w stosunku do bazy firmy "Grimex" przy ul. Sportowej odpowiednio służby i instytucje wyciągną konsekwencje, które - miejmy nadzieję - poprawią i to

Za tydzień
"Życie
w dolinie"
czyli reportaż
o kaszubskiej
niewolnicy.

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1122-3713
Nakład 85 tys. egz.

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 11 (100) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 16.03.1995 r.

Cóż z tego, iż miły i mądry, skoro każdy widzi,
że inny...

MIŁOŚĆ DO CZARNEGO WNUKA

Ma duże czarne oczy i równie czarną skórę. Tylko włosy, poskręcane tuż przy głowie, przybrały lekko brązową barwę. Niektórzy mówią, że właśnie ten niezachodzący odzieni brąz, to jedyny w tym chłopcu ślad po matce - błękitnokwej blondynie.

Niemal każdego ranka stoisłam na rogu ulicy i czekałam na autobus. Gdy pojawił się w oddali czerwone pudło wozu, ruszałam biegiem z dzielnymi zaciśniętymi na paskach tornistra, do przystanku. Dopada pojazdu w ostatniej chwili, gdy do środka wchodzi już ostatni pasażer. Zreżnicę wskakuję za nim i szybko lokuję się na przednim, służbowym siedzeniu. Lubię go kierowcy, zachęcająca by siedzi przy nich.

Gdy autobus, bywa, coś długo nie nadjeżdża, otwieram się okno na drugą stronę kamienicy. Wygląda zaskakująco starsze, siwej kobiety. "Leszku! wola siewa pani - czy ci nie zimno. Czy wszystko zadziałało zabrac?" Leszek nie był lubi czułości. "Wszystko w porządku, babciu". Okno się zamyka, lecz długo jeszcze zza firanki patrzeć będą na mnie poważnie, wyblakłe na starość oczy.

Tak już od siedmiu lat. Patrzy z coraz większą niepewnością. Cóż ona, zmęczona życiem samotna kobieta może jeszcze dla tego dziecka zrobić? Kocha go bardziej niż wnuka, niż własnego syna. On zresztą odzwajnia się jej takim samym uczuciem, ale przecież nie w tym rzecz. Starsza pani widzi bowiem, jak chłopiec staje się coraz bardziej milczący, nieufny, unika towarzysztwa rówieśników i dorosłych i dalekiego? Nikt mu przecież nie zrobił żadnej krzywdy. No, chyba, że rodzice.

Pewnego dnia chwyciła za pióro. Napisała od razu do urzędu, gazety, radia. "Ostrzeżcie tych lekkomyślnych smarkaczy! Dać dziecku życie - łatwo. Trudniej dać szczęście. Owszem, babcia wychowa. Ale nigdy tak, jak rodzona matka, jak pod okiem ojca". A tu jeszcze wnuk, a niby nie wnuk - czarny, inny. Ledwo zaczął rozpoznawać pochylające się nad nim twarze, już wiedział, jaki ludzki grymas, powleczone uśmiechu, oznacza tylko bezmyślną ciekawość. Ojca nie zobaczył nad sobą wcale. Matkę - kilka razy.

Pisala placząc. Placząc darła potem te listy w drobne kawałki, aby

po jakimś czasie znów zabrac się do pisania. Bo kto zechce wysłuchać, doradzić? Rodziny bliższej nie ma, a sąsiedzi nawet cierpliwie wysłuchają, ale tylko po to, aby powtórzyć wszystko innym, dodac to i owo. I znów chłopiec będzie na ustach mieszkańców całej kamienicy. Znow będą go wypytwać, głaścąc po głowie, woiscak cukierki. Przecież nigdy dotąd takiego w kamienicy nie było.

Docent oddziału dziecięcego szpitala we Wrzeszczu, specjalista w dziedzinie psychiatrii dziecięcej:

"Rażąca odmienność wyglądu i zachowania się może doprowadzić nawet do stanu wypaczenia psychicznego; do homiofilii. Objawia się ona poprzez różnorodne reakcje nerwicowe - zamknięcie się w sobie, lek przed otoczeniem, ale także agresywność. Zdarza się to, na przykład, u ludzi kalekich, albo bardzo brzydkich, a pozostawionych samym sobie. Homiofilii można uniknąć, ale pod warunkiem, że dziecko otrzyma czułą opiekę, najlepiej obojga rodziców, oraz zawsze podjęte zostaną specjalistyczne metody wychowawcze. Jedną z nich polega na "odkryciu" u dziecka jego naturalnych zdolności i zainteresowań, by w swej "specjalności" osiągnęło sukcesy i zaimponowało otoczeniu. Daje to zadowolenie, satysfakcję, a w procesie wychowawczym ma istotne znaczenie kompensacyjne".

Historia rodziców Leszka nie jest wyjątkowa. W ciągu kilku ostatnich lat swą pani jeździła po całym niemal kraju, aby poznać losy ostatnich rodzin. Była w Krakowie, Wrocławiu, Poznaniu, Gdańsku, Warszawie. Myślała, że ktoś podsunie jej receptę na to, jak prawidłowo postępować z czarnoskórym wnukiem. Liczyła, że podpowie ktoś, czy i jak zmieść rodziców do zajęcia się dzieckiem, w jaki sposób radzić sobie ma np. ze zbyt natrętnymi sąsiadami. Recepty takiej nie znalazła.

Renata poznała ojca swego dziecka na uniwersytecie. Z dała od rodzinnego miasta. Była wówczas na III roku prawa. On także studiował. Rodzice Renaty wiedzieli, że córka ma narzeczonego. Usłyszeł też, że z zagranicy, z Zachodu. Niezbyt im to odpowiadało, ale niech tam Sąsiadów zzerła zaszrość.

cd.na str.11

Jest problem

SUCHO CZY MOKRO

Z Haliq Jankowską, hydrogeologiem, rozmawia
Krzysztof Myjkowski

W minionych latach martwiłymi się suszą. Fachowcy już rozważali skutki obniżania się wód gruntowych, wskazywali na oznaki przyspieszonego procesu suszenia naszych pól i łąk, rolnicy obawiali się o swoje zbiory. Wróżono "suchą" przyszłość dla i tak ubogiego w wodę kraju. W ubiegłym roku - jakby przeciwnie. Wody miejscami mieliśmy aż nadto. W efekcie: powodzi, zalane uprawy, straty w gospodarce. Innymi słowy - znowu kłeska. I tak zle, i tak niedobrze? Rozmawiamy o tym z fachowcem, znanym hydrogeologiem, panią Haliq Jankowską.

- Zainteresowania pani ściśle wiążą się z określeniem zasobów wodnych...

- Zajmuję się hydrogeologią. Jest to właśnie nauka zajmująca się badaniami wód podziemnych, możliwościami ich wykorzystania, stanem jakościowym etc.

- Polska należy do najuboższych w wodę pitną krajów Europy. Czy oznacza to, że może nam jej krótko zabraknąć?

- Być może stosunkowo niewiele mamy wód powierzchniowych, rzek, jezior, strumieni. Natomiast z wodami podziemnymi nie jest wcale tak źle. Powiedziałabym, że pod tym względem należymy do krajów średnio zasobnych. W każdym razie kłeska suszy nie zagraża nam. Choć faktycznie pewien niedobór wody pitnej w niektórych regionach, a zwłaszcza wokół dużych skupisk ludzkich sprawi, że czekać już poczeto ze zbiorników powierzchniowych. Oznacza to jednak przede wszystkim że wody podziemne, jako najlepsze jakościowo, należy już oszczędzać. Przynajmniej na rzecz ludności.

Niepokojące sygnały o rzekomo głodzącej nam suszy prawdopodobnie pochodzą jeszcze z lat 70. Wtedy to bowiem doszło miejscami do rabunkowej

gospodarki wodami podziemnymi. Czerpano ją bez przeprowadzania wystarczających badań i dokumentacji, a nawet bez rozpoznania dopuszczalnej wydajności eksploatowanych ujęć. Doprowadziło to w wielu przypadkach do naruszenia równowagi wód podziemnych, a w efekcie - do obniżenia się zwierciadła zanikania wody w studniach. Jednakże obecnie, po wprowadzeniu rygorystycznych przepisów można już mówić o zrationalizowaniu gospodarowania wodami podziemnymi.

- Niemniej także w ostatnich kilku latach ostrzegano przed skutkami gwałtownego obniżania się poziomu wód gruntowych...

- Tak. Dotyczyło to jednak tylko płytkich poziomów wód podziemnych, a poziomom tych jest więcej.

- Jaka była przyczyna zanikania wody?

- Nie bez znaczenia była tu zmniejszająca się okresowo ilość opadów. Ale nie tylko. Wpłynęły na to również czynniki antropogeniczne - czyli - wpływ na melioracje, odwadnianie podłoża, a także użycie wielkich aglomeracji miejskich na stan wód podziemnych. Duże obszary zabudowane brukowane czy asfaltowane ulice, placce, chodniki zmniejszają tzw. powierzchnię czynną, gdzie występuje zjawisko infiltracji - przesiąkania w głąb wód atmosferycznych.

- Z obserwacji, jakie w ostatnich latach prowadzono np. na terenie gdańskiego elektrociepłowni wynikało, że w tym samym miejscowim pierwszym zwierciadła wód podziemnych obniżał się niemal pół metra rocznie.

cd. ze str. 11

Pomorskie zyciorysy: Witold Tubielewicz

TEN TRZECI

Wspominając twórców Polski morskiej, sięga się przede wszystkim do tak znanych nazwisk, jak Eugeniusz Kwiatkowski czy Tadeusz Wenda. A przecież obok tych, którzy - jak inż. Kwiatkowski - organizowali z ramienia rządu pierwsze i największe nad polskim Bałtykiem morskie inwestycje oraz tych, którzy - jak inż. Wenda - kreśliли istotne plany i założenia, był również "trzeci". Ten, który projektował konkretne portowe obiekty, a potem na co dzień czuwał nad ich realizacją: Witold Tubielewicz.

Tubielewicz nie tylko aż do wojny uczestniczył w budowie

Gdyni. On przede wszystkim jako jeden z pierwszych, przystąpił do tej pracy niejako powtórnie, gdy polska gospodarka morską przysięła dzwigać z powojennych ruin. Odbudowywał więc i projektował na nowo portowe zespoły Gdańska i Gdyni, Szczecina i Świnoujścia, Kolobrzegu. On również uczynił pierwsze kroki w przygotowaniu nowej kadry specjalistów, m.in. organizując przy Politechnice Gdańskiej pierwszy konkretny portowy szkolnictwa Katedrę Budownictwa Morskiego i Portów.

Ze stosunkowo nielicznej, tragicznie zdziesiątkowanej przez okupantów przedwojennej grupy fachowców zaangażowanych

przy budowie Gdyni: do swej pracy po wojnie powrócił załedwie kilku. Zorganizowane w roku 1945 Biuro Odbudowy Portów zatrudniło załedwie w przeważającej części ludzi całkowicie nie obeznanych ze specyfiką morskiego budownictwa. Doświadczony jeszcze przedwojenny "portowiec" jakim był Tubielewicz, zajął w nim pierwszoplanowe stanowisko - naczelnego inżyniera.

Po dwu latach korzystania z usług o różnej jakości BOF całkowicie przejęło nie tylko projektowanie, ale i nadzór nad wykonaniem wszystkich robot portowych.

cd. na str. 14

Niedziela, 15 kwietnia 1945 r. była wyjątkowo niezwykła na froncie sowiecko-niemieckim, ciągnącym się wówczas wzdłuż

Sensacje z przeszłości

OSTATNIE STRZAŁY NA BAŁTYKU

Odry. Na obydwu jej brzegach walczące strony skoncentrowały miliony armie. Ale to mrowie ludzi zakuwano się jakos dzwinnie, starając się zachować ciszę. Wszelkie odgłosy spęcał tłumiono. Po stronie wschodniej czyniono ostatnie przygotowania do obrzmyj operacji ofensywnej, która później otrzymała nazwę berlińskiej, i która miała zakończyć wojnę z Niemcami hitlerowskimi.

Frontowa burza nastąpiła w nocy z niedzieli na poniedziałek. Odgłosy bitwy nad Odrą rychło dotarły nad Bałtyk, między innymi wiadomości o niej otrzymał także naczelną dowódca Kriegsmarine, wielki admirał Karl Dönitz. Mający swą kwatery w Plön w Szwecyjskiej Holsztynie, polecił zwiększyć intensywność ewakuacji

wojsk z innych rejonów, m.in. z Kurlandii, Półwyspu Helskiego i Mierzei Wiślanej. Postanowili z ewakuowanych żołnierzy zorganizować nową armię, która pospieszyłaby z odsieczką Hitlerowi w Berlinie. Do ewakuacji żołnierzy użyciu służył sprzęt bojowy opancerzony, użył wszelkich nadających się do tego okrętów i statków.

Niemcami hitlerowskimi.

Choć wojna zbliżała się ku koncowi, adm. Dönitz dysponował na Bałtyku jeszcze pokąznymi siłami. Tydzień przed operacją berlińską wycofał z Zatoki Gdańskiej, duże okręty aby ze swej potężnej artylerii ostrzeliwały pozycje wojsk polskich i radzieckich.

cd. na str. 14

AGRO - Sieć Toruń

HURTOWNIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

- ➔ AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR FIRM ZAGRANICZNYCH I KRAJOWYCH
- ➔ NAJWIĘKSZY WYBÓR PESTYCYDÓW
- ➔ ZAPEWNIAMY FACHOWE DORADZTWO
- ➔ STOSUJEMY NAJNIŻSZE CENY

POSIADAMY RÓWNIEŻ W SPRZEDAŻY PEŁEN ASORTYMENT NAWOZÓW DO DOLISTNEGO DOKARMIANIA ROŚLIN ORAZ FOLIJĘ OGRODNICZĄ

82-500 KWIDZYN
ul. Zielna 2
tel. (0555) 23-71

2003/9/1995

HT Torzew, ul. Polna 1
tel./fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE
IMPORT - EXPORT - HANDEL HURTOWY
zaprasza codziennie od 9.00 do 14.00
OFERUJEMY W HURCIE I DETALU:

- ♦ WYKŁADZINY DYWANOWE importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5m,
- ♦ DYWANY I CHODNIKI
- ♦ WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3m)
- ♦ DZIEWIARSTWO
- ♦ KONFEKCJA

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT W PROMIENIU 20 KM

UWAŻAJ!
W tym miesiącu kupisz wykładzinę dywanową o 20% TANIEJ!

WIOSNA NA MORZU

ZABIERZ PRZYJACIÓŁ NA BALANGĘ - 4 OSOBY W CENIE 2!
Posiadaczowi tego kuponu oferujemy:

- bilet dla 4 osób za połowę ceny
- kabinę
- pełne wyżywienie
- bary, restauracje, kasyno, dancing, disco oraz sklepy wolnocłowe
- wspaniałą międzynarodowy show
- całonocny pobyt w Karlskronie (SZWECJA)
- możliwość zabrania samochodu osobowego - bezpłatnie

JUŻ OD 60 ZŁ/OS.

NIE ZWLEKAJ - ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

KUPON PROMOCYJNY WAŻNY DO 31.03.1995

TERMINAL PROMOWY
KWIATKOWSKIEGO 60
81-155 GDYNIA

CORONA LINE

TELEFONY: (058) 21-32-41
(058) 21-35-24
Telefony całonocne
0-90 50-42-25, (058) 21-33-79
ORAZ BIURA PODRÓŻY

PRZEDSIĘBIORSTWO ZBOŻOWE ELMARR

OFERUJE KOMPLEKSOWE HURTOWNIA SPOŻYWCZA
USŁUGI W ZAKRESIE: „ELMARR”

- skupu
- oczyszczenia
- suszenia
- składowania
- zboża, rzepaku kukurydzy

- mąka
- kasza
- makaron
- kawa, herbata
- słodycze
- przyprawy

Oferujemy również ekspresowy rozładunek wahał wagonowych

MALBORK Sp. z o.o.

82-200 MALBORK, ul. Daleka 72,
tel./fax (0-55) 110 33, 110 73, tlx 57 680

MIŁOŚĆ DO CZARNEGO WNUKA

cd. ze str. I

Raz dozorczyni przysłała z wiadomością, że niby ktoś miał przyjechać Renatkę, jak stała pod ręką z Arabem. Nie uwierzyli, bo przecież córka nigdy nie kłamała, niczego nie ukrywała. Nie miała potrzeby. Tak ją wychował.

Pierwsza bomba wybuchła na egzaminie magisterskim. Prócz czerwonego dyplomu Renata przywołała bowiem raczej nieoczekiwany wiadomością spodziewa się dziecka. I to za trzy, najwyżej za cztery miesiące. Ślub będzie, ale potem. Ukochany musi pilnie wracać do swego kraju. Ona urodzi, a później pojedzie za nim. Na weselu. Będzie już czekał kłamać, i własna willa, i samochód.

Bomba druga eksplodowała po czterech dalszych miesiącach, gdy Renata urodziła syna. A właściwie - po jej powrocie ze szpitala do domu. Lekarze coś niezbyt chcieli mówić, dlatego córka dłużej została pod ich obserwacją. Tłumaczyli, że to tylko takie drobne powikłania. A dziecko - okaz zdrowia.

O wszystkim dowiedzieli się dopiero w takśworne będą mieli czarnokrógowego wnuka. Odwieźli matkę i niemowlę do mieszkanka. Świeżo upieczony dziadek tym samym autem wrócił do szpitala. Atak serca.

Sąsiedzi nie domyślali się niczego przez kilka miesięcy. Do czasu, kiedy Renata - parującymi głowami w Warszawie - postanowiła wyjechać. Leszek - tak imie dala matulmu - miał zostać pod opieką dziadków. Mówiła, że zaraz po ślubie, jak tylko się urodzi, wróci po syna. Ojciec Renaty się przoksił, krzyknął, że nigdzie jej nie puści, że ma ściągnąć męża do Polski. Matka tylko płakała, a w końcu oznajmiła, że Leszek im nie zajmie. Chyba, że Renata sama opowie wszystko sąsiadom, co jak Renata, jak stała, tak wysocyła z krzykiem na schody: "Słuchajcie, sensacja! Jestem panną z dzieckiem! Z czarnym dzieckiem!"

Ludzie się zbiegli, zaczęli uspokajać. Nazajutrz Renaty już nie było, a babcia po raz pierwszy wyszła z wnukiem na spacer. Sąsiedzi zaglądały do wózka, cmonaki. "Jaki śliczny chłopczyk, jaką ma zdrową cerę".

Pierwszy list nadszedł po dwóch miesiącach. Ze Śląska. Renata pisała, że się wróciła, i nie chce o swym narzeczonemu nawet słyszeć. Wili nie było, księżda również. Zapędził ją do gospodarstwa. Pierwszy raz zobaczyła, jak się goi. Narzeczonego nawet nie był przy narzeczonemu. Musiałaby rywalizować z kilkoma piękniczkami. Ledwo udało się jej wywać do kraju. Do domu jednak nie wróciła. Syn wciąż by jej przypominał, jakie zrobiła głupstwo.

Pieniądze przysyła regularnie. Ostatnio nawiązał po dwa miliony złotych miesięcznie. Adresu nadawcy zawsze brak.

Ojciec starał się Renatę odszukać. Na darmo. Na policję przecież nie zgłosił. Zaprzestał poszukiwań dopiero po rozmowie z jej dawną przyjaciółką. Dowiedział się wtedy, że Renata nigdzie nie wyjeżdżała, bo narzeczonego przypadał jak kamień w wodę. Ponoć zginął w katastrofie samolotowej. Ale to tylko - ponoć.

Drugi atak serca zakończył się śmiercią.

A o Leszku wiedziela już cała dzielnica. Nieślubne dziecko, nieznany ojciec, matka zniknęła. A to musiało male, zasiedziało rodzinie. Nawet gdyby Leszek miał jasną skórę, też nie pozwoliłby swoim dzieciom bawić się z "kims takim". No, a to jeszcze chodziły słuchy, że czarny ojciec szuka syna po całej Europie. Ze porządku, żąda wymiany na swoje. Ma też duzo pieniędzy i kilku pomocników.

Dopiero gdzieś po dwóch latach dzieciom z podwórza przesłano zakazywać kontaktów z Leszkiem. Ludzie przywykli. Najmłodszy wprawdzie długo jeszcze bawił się Leszkowego ojca - "porywacza". Mignęło w kołku i to. Leszek miał trzy lata, kiedy mógł już na co dzień bawic się w towarzystwie rówieśników.

Wówczas jednak do głosu doszła ludzka ciekawość. Oglądano dokładnie dlonie chłopca - bo po wewnętrznej stronie były jaśniejsze. Dotykano włosów - bo były miękkie, lecz sprężyste. Kupowano słodczyki i zabawki - bo wyparł się go rodzice. Zabierano na wycieczki - bo mało kto mógł się pochwalic czarnoskórym kolegą.

A Leszek zaczął unikać ludzi. Dzwonił do drzwi koleżdy, pytał starszą panią, czy chłopiec wyjdzie z nimi na spacer? On zaś, wnieśli w najciemniejszy kąt korytarza, dawał bacić ręką. On chce pozostać sam.

Gdy skonczył pięć lat, nadszedł list ze Śląska: "Kochana Mamu, Wyszłam za mał. Jestem bardzo szczęśliwa. Będziemy mieć dziecko. Mał o niczym nie wie. Błagam nie starajcie mu się powiedzieć o Leszku. Pieniądze będę wysyłać. R".

Wkrótce Leszek ukorczy pierwszą klasę. "Uczy się dobrze, jest miły, mądry" - mówi o nim wychowawczyni. - "Tyle, że unika rówieśników, a nawet nie znanych mu nauczycieli. Do mnie zresztą też jest jakiś nieufny. Dzwinię się trochę temu, goły dzieci od razu go zaakceptowały. Nadal próbują go wciągać w swoje zabawy. Coraz rzadziej jednak, bo chłopiec wyraźnie od nich stroni. Z biegiem czasu staje się coraz bardziej zamknięty w sobie. Martwię się, co będzie z nim dalej".

Psycholog ze szpitala Srebrzykowskiego w Gdańsku.

"W przypadku Leszka, jego stan psychiczny jest prawdopodobnie głównie wynikiem braku rodziców, zwłaszcza - ojca, który dla chłopca byłby wzorem, do identyfikacji. Jego uraz nie jest skutkiem zniechęcenia się ze szkołą i uczniami, ale najpewniej efektem stosunku środowiska, w którym wyrastał (sąsiedów, znajomych) do niego. Wydaje się, że dziecko to powinno jak najszybciej znaleźć się pod obserwacją psychologa. Trzeba bowiem zapobiec ewentualnemu nawrotowi się stanów nerwicowych. Inaczej doprowadzić by mogły nawet do depresji".

Od kilku miesięcy Leszek znajduje się pod stałą kontrolą psychologa i lekarza.

Stanisław Gryzwała

SUCHO CZY MOKRO

cd. ze str. I

Zapewne proces ten wcześniej, gdy później ulegnie zahamowaniu, a powstałe ubytki wody zostaną uzupełnione. Jednakże należy pamiętać, że wahań zwierciadła wody, jakie występują w miastach stwarzając by mogły pewne zagrożenie dla budowl, o ile inżynierowie nie uwzględnią tego w projekcie obiektów. Widząc z tego, jak pomocna czy wręcz niezbędna jest współpraca hydrogeologów w realizacji dużych obiektów mieszkalnych bądź przemysłowych.

- A poza miastami?

- I tam informacje hydrogeologów znajdują praktyczne zastosowanie. Choćby w planowaniu upraw czy robot nawadniających. Wskazuje poznajmy: sygnalizowanie swego czasu proces lokalnego stopowania spowodowany został obniżaniem się poziomu pierwszego zwierciadła wody i przesuszaniem warstwy ziemi ponad nią. Kolejne, głębsze poziomy wodostone - prawidłowo eksploatowane - nie "wysychają".

- Czy można zatem stwierdzić, że ubiegłoroczne uwięzły przyniosły nam nie tylko straty?

- Oczywiście! Intensywne i długotrwałe opady poprzez infiltrację zasilają wody podziemne. Z pewnością więc w konsekwencji deszczów podniosło się zwierciadło wód gruntowych i wrosły zasoby wód podziemnych. Jednakże całkowite uzupełnienie ubytków wód podziemnych nastąpi niebawem wolno. Podobnie jak proces ich samoczynnego zarywania, gdy już doszło do jakichkolwiek zanieczyszczeń.

- Czy zdarza się to często?

- Na tyle często, że stanowi to już poważny problem. I znowu trzeba tu stwierdzić, iż zanieczyszczenia naturalnych wód podziemnych są niemal wyłącznie rezultatem działalności człowieka. Najczęściej występują zanieczyszczenia punktowe, wywołane np. nieszczelnym szambem czy nieprawidłowo zlokalizowanym wysypiskiem śmieci. Poza tym bywają zanieczyszczenia liniowe (pęknięcia przewodów kanalizacyjnych) i zmierzające do likwidacji źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych, ale nie zawsze są one skuteczne. Podjęcie energicznych działań w tym zakresie zanieczyszczeniami stało się nakazem czasu.

- Czym przede wszystkim zajmują się hydrogeolodzy z Pomorza?

- Wydaje się, że zainteresowanie nasze są w znacznym stopniu zrelatywizowane. Badania i prace hydrogeologiczne są z reguły wykonywane lokalnymi potrzebami. Dokonują się np. analizy stanu zapotrzebowania na wodę ludności i przemysłu oraz określa aktualne i perspektywiczne zapotrzebowanie na wodę. Kontroluje się pracujące ujęcia i buduje nowe. Określa się zasoby podziemnych zbiorników i możliwości wykorzystania zbiorników powierzchniowych jako źródła zapotrzebowania na wodę. Hydrogeolodzy projektują również prace odwodnienia przy realizacji obiektów budowlanych.

- To zainteresowanie regionem ma przelać wódozgodnie? Ołóż istniejąca tu specyficzne warunki do badań hydrogeologicznych. Występuje pięć poziomów wód podziemnych, zachodzą skomplikowane stosunki wodne w sąsiedztwie morza, interesujące kontrasty morfologiczne regionu (z jednej strony depresja, a z drugiej Wzgórza Szymarskie, nawiązujące na rozległym Niziu Europejskim). Ponadto zasoby wód podziemnych są jeszcze w nierównomiernym stopniu rozpoznane. W sumie jest to istotne dla pracy hydrogeologów.

- Czy Pomorze Gdańskie w stosunku do reszty kraju jest bogate, czy raczej ubogie w wody podziemne?

- Można by powiedzieć, że jest "średnio zamodne". Wód tych jest więcej niż na przykład w kotlinach Łódzi, gdzie łapczywie pochłania je lokalny przemysł. Jednocześnie odpowiedź na to pytanie jest zresztą prawie niemożliwa. Występowanie wód podziemnych w ogóle, a więc i w Polsce, wiąże się ściśle z warunkami podłoża, zaś o "bogactwie" czy "ubóstwie" wodnym jakiegoś regionu można mówić porównując zasoby eksploatacyjne wód podziemnych i zapotrzebowanie na wodę.

- Jest pani laureatką nagrody Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, przyszananej za najbardziej wartościowe prace związane z rozwojem Wyrzyska. Czego ta praca dotyczy?

- Tematem pracy były warunki hydrogeologiczne jezior w dorzeczu górnej Raduni. Decyzja o ich wykorzystaniu dla zaopatrzenia aglomeracji gdańskiej w wodę pisała się za chęcią do rozpoznania warunków hydrogeologicznych obszaru dorzecza. A konkretnie - związków zachodzących pomiędzy wodami podziemnymi a powierzchniowymi. Należało m.in. stwierdzić, czy jeziora dorzecza górnej Raduni zasilane są wodami podziemnymi, czy może odwrotnie.

- To co udało się w tej sprawie ustalić. W dorzeczu górnej Raduni występują przynajmniej trzy podziemne, stosunkowo bogate poziomy wodonośne. Pozostają one w kontakcie z wodami jezior, które dzięki temu są dodatkowo zasilane. Nie ma zatem specjalnej obawy, aby ich zasoby zostały wyczerpane w krótkim czasie. A to oznacza też opłacalność wykorzystania wód tych jezior. Zwiększa, że jakość wód z takiego ujęcia i zasilaniego czyszymi wodami podziemnymi - będzie zasadniczo wyższa niż ujęć wód powierzchniowych.

- Kończąc naszą rozmowę można chyba stwierdzić, że w istnych warunkach w całym kraju nie Włsiu nie należy się jeszcze obawiać, natomiast narzekając na powódzie, że... nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło?

- Duzo w tym prawdy.

- Dziękuję za rozmowę.

ZNAKI I TABLICE

OSTRZEGAWCZE • OCHRONY PPOŻ • INFORMACYJNE
URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE • EWAKUACYJNE
na folii fotoluminescencyjnej, PCW,
plycie plisnowej, blasze itp.

Wszystkie znaki są zgodne z PN i posiadają atesty.
Do nabycia u wyłącznego dystrybutora:

WYDAWNICTWO POMORSKIE
Drukarnia im. Józefa Czyżewskiego
Tczew, ul. Sadowa 6, tel. (069) 31-36-24

OBOWIĄZUJĄ OD 1 STYCZNIA 1994 r.

Dziennik Ustaw RP Nr 92 z 1992 r.
poz. 460 par. 4 ust. 2 pkt. 2 a-b

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA, RACHUNKI VAT

LONG VEHICLE

TABLICE OSTRZEGAWCZE

dla samochodów ciężarowych i przyczep,
zgodnie z rozporządzeniem M.T. i G.M.

Do nabycia w Drukarni im. J. Czyżewskiego
Tczew, ul. Sadowa 6, tel. 31-36-24

ZYRANDOLE, PIATONIERY, KINKIETY, REFLEKTORKI
SUFITOWE, PODŁOGOWE, NA BIURKO, NOCNE
Z DREWNA, MOSIADU, TWORZYW SZTUCZNYCH
ŻAROWE, HALOGENOWE

ELMARCO

LAMPY DO DOMU I OGRODU

PRODUKCJA I HURTOWNA SPRZĘTU OŚWIETLENIOWEGO:

Gdańsk Osowa, Leninowska 14A i 20, tel. (58) 52 75 34

fax (58) 52 75 36 SKLEP FIRMOWY: Gdańsk Wrzeszcz

Grunwaldzka 56, Dom Towarowy SEZAM tel. (58) 41 40 21

JESTEŚMY DLA WAS PRZĘZ 7 DNI

OFERTA

Renault 19

NOWOŚĆ 18% KREDYTU

KONTYNGENT REZERWOWY '95

REWELACYJNY KREDYT RENAULT DLA CIEBIE

Renault 24h SERWIS (02) 699-1499

OFERUJEMY: TWINGO, CLIO, R-19, LAGUNA, SAFRANE, ESPACE, DOSTAWCZE.

RENOBIL Co. Ltd.-koncesjoner ul. DĄBROWSZCZAKÓW 18 tel. (058) 57-05-02 fax 57-25-47

RENAULT TO PENA ZYCIA

Metale kolorowe (058) 311-603

Profile Blachy budowlane Stolarka aluminiowa Rury miedziane

Kolorowa jakość

80-752 Gdańsk Na Stępcie 2a

novita MARKET S.A

Wysokiej jakości w cenach producentów:

- Wykładziny dywanowe
- Wykładziny PCV
- Dywany i chodniki
- Kleje do wykładzin
- Bieżniki twarde, wycieraczki
- Taśmy samoprzylepne, listwy wykończeniowe

SKLEP

GDAŃSK-Suchanino, ul. Schuberta 104, tel. (058) 32-52-68/9 wew. 214

pon.-pt. 8.00-16.00, sobota 9.00-13.00

SALON SPRZEDAŻY WYKŁADZIN

GDYNIA-Chylonia, ul. Rozewska 1, tel. 23-09-78

pon.-pt. 10.00-18.00, sobota 10.00-14.00

Dystrybucja wykładzin "Novita MARKET" S.A.

USŁUGI LINEX

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalańska 14 A tel./fax 52-07-69

Gdynia, ul. J. Wiśniewskiego 32 tel. 20-69-71

HURTOWNIA OPON

ZAPRASZA WSZYSTKICH CHĘTNYCH DO WSPÓŁPRACY !!!

Zimowe opony to bezpieczna jazda!

Opony firm: PIRELLI MICHELIN

DUNLOP BOSE

TC DEBICA i inne ogumienie renomowanych producentów oraz obrzeże ALU.

Zapewniamy transport. Przedłużamy terminy płatności. Dla stałych klientów rabaty. Posiadamy profesjonalny serwis dla samochodów osobowych i ciężarowych. Dysponujemy serwisem dla TIR-ów.

SIEDZIBA REDAKCJI REDAKTOR NACZELNY: ul. Lipowa 5/6, 83-110 Tczew, tel. (069) 31-341-18, fax (069) 31-25-70. ODDZIAŁY: Gdańsk: tel. (058) 31-46-22, Gdynia (058) 20-20-36, Tczew (069) 31-10-44, Wejherowo (058) 72-48-20, Starogard (069) 253-30, Elbląg (050) 32-77-51, Kwidzyn (0555) 30-59, Malbork (055) 27-83, Grudziądz (051) 222-22, Nowy Dwór Gdańsk (054) 73-29-52, Kartuzy: Żukowka (058) 81-43-33. DZIAŁY REKLAMY I OGŁOSZEŃ: Gdańsk: tel/fax (058) 31-46-22, Tczew, tel/fax (069) 31-25-70 oraz telefon: w wszystkich oddziałach WYDAWCA: Wydawnictwo Pomorskie, ul. Lipowa 5/6, 83-110 Tczew, tel/fax (069) 31-25-70 SKŁAD I DRUK: Drukarnia im. J. Czyżewskiego, ul. Sadowa 6, 83-110 Tczew, tel/fax (069) 31-36-24, 31-66-88

DZIENNIK POMORSKI

AUTO MOTO

MOTOMARKET

AUTORYZOWANY IMPORTER

BERU

BERU SWIECE

Continental CONTINENTAL OPONY

SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA

SZEROKI ASORTYMENT CZĘŚCI DO SAMOCHODÓW PRODUKCJI ZACHODNIEJ

ZAPRASZAMY

CODZIENNIE OD 9.00 DO 18.00
SOBÓTY OD 10.00 DO 14.00

81-731 Sopot, ul. Bitwy pod Płowcami 54, tel./fax 51-65-85

Auto Art

CZĘŚCI ZAMIENNE DO SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH

- * elementy pneumatyki - Polmo Praszka
- * amortyzatory - FA Krosno
- * filtry - WF Sędziszów
- * okładziny czarne - Fomar Marki
- * akumulatory - ZAP Piastów
- * paski klinowe - Stomil Sanok

POLECA HURTOWNIA REJONOWA

Polmo Praszka

80-531 Gdańsk, ul. Sucha 15

tel.

Filia: Kościerzyna, ul. Mała kolejowa 21

tel. (058) 86-31-91

NOWA ASTRA '95 1.4 MPI GL

MPI - SILNIK Z TEMPERAMENTEM

MOŻLIWOŚĆ JAZD PRÓBNYCH

'95 GOTOWKA RĄTY LEASING

CORSA TIGRA ASTRA VECTRA

OMEGA CALIBRA FRONTERA COMBO

SERWIS * CZĘŚCI ZAMIENNE * AKCESORIA

BLIŻEJ CIEBIE! **OPEL**

BAXIMA
ul. Słocimowa 2, bud. A6
82-300 ELBLĄG
tel./fax (050) 32-51-21, tel. (050) 39-11-42

OPEL IB-AUTO

- * SERWIS POGWARANCYJNY
- * SPRZEDAŻ CZĘŚCI

Gdańsk, ul. Rzeczypospolitej 8
tel. 56-10-03
53-15-15 w. 357

MOTOZBYT

oddział Gdańsk
80-557 Gdańsk
ul. Marynarki Polskiej 71
tel./fax (058) 43-09-37 wew. 301.302

OFERUJEMY:
SZEROKI WYBÓR CZĘŚCI ZAMIENNYCH PO CENACH HURTOWYCH I DETALICZNYCH DO SAMOCHODÓW:

- * FSO, Polonez
- * Fiat 126p
- * Zuk, Nysa

Ponadto oferujemy:
OGUMIENIE, AKUMULATORY, SZYBY, BLACHY, LAMPY, ZDERZAKI

Dla stałych klientów korzystne rabaty i możliwość dostawy towaru na miejsce

Auto Moto

Dział Marketingu

80-886 Gdańsk
Targ Drzewny 37
tel. (058) 31-50-41
wew. 285,
tel./fax (058) 31-46-22

szyby samochodowe:
do aut osobowych, dostawczych, ciężarowych i autobusów

dachy uchylnie:
sprzedaż montaż

na życzenie montaż szyb u klienta

furgon:
montaż szyb bocznych

AUTO GLAS

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 52-22-31, fax 52-28-41

AUTOSALON BIMET S.A.

ul. ŚLONCZNIOWA 2, BUD. A6
82-300 ELBLĄG
tel./fax (050) 32-51-21, tel. (050) 39-11-42

ROVER

Zapraszamy!

Zapraszamy do odwiedzenia nas na targach **MOTOEXPO'95** Gdańsk 30.03-03.04.1995!

FSO

Polonez Caro

AUTOSERVICE BIMET S.A.

80-563 GDANSK - OLWA
ul. Grunwaldzka 487
tel. (0-58) 52 50 11 wew. 259

Zapraszamy!

Unikalna w Trójmieście, najnowsza aparatura diagnostyczna

ASO - ROVER
ASO - FSO

NAJWYKSZEJ JAKOŚCI ŁOŻYSKA ŚLIZGOWE ORAZ CZĘŚCI DO REMONTÓW SILNIKÓW

Wydzielnie Łożysk Ślizgowych

BIMET S.A.
SLIDE BEARING FACTORY

ADRES: 80-553 GDANSK - OLWA
ul. Grunwaldzka 487
TELEFON: Elbląg (0-58) 52 50 11
157-2461
FAX: (0-58) 52 30 85

AUTO-VIT

Witold Kujach
tel./fax 31-01-37
Tczew, ul. Głowackiego 19

BLACHARSTWO
autorobot (pomiar ramowy)

LAKIERNICTWO
PIECOWE

SKLEP-mieszalnia farb
SIKKENS

Zakupiony olej i filtr wymieniamy bezpłatnie

Zapraszamy w godz. 9.00-17.00

SURREM
rok zał. 1988

ZAKŁAD REMONTÓW WÓZKÓW TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO Skarszewy, ul. Kościuska 7 (SKR) tel. 88-22-21

OFERUJE:

- REMONT, SKUP I SPRZEDAŻ WÓZKÓW PALETOWYCH, WIDLOWYCH ELEKTRYCZNYCH, SPALINOWYCH
- SPRZEDAŻ CZĘŚCI ZAMIENNYCH
- PRZYWÓZ I ODWÓZ NASZYM TRANSPORTEM
- NA NASZE USŁUGI UDZIELAMY GWARANCJI

FIAT

126 el. Cinquecento, Uno

BATY
19% podatku

przedaż w systemie ratalnym

AUTOTAK

TAK KUPIŚ SAMOCHÓD

Teatr "Wybrzeże"
Dom Towarowy "Sesam"
Hala "Zaspa", ul. Jana Pawła II
Pawilon Motoryzacyjny
Gdańsk-Oliwa
ul. Grunwaldzka 487, 52-30-31

Serwis/Części zamienne
tel. (058) 41-51-31
tel. (058) 41-04-04

PRZYCZEPY NIEWIADÓW

PTHM

Gdańsk, ul. gen. Hallera 132, tel. (058) 41-30-62, 41-51-31
Elbląg, ul. Giermków 5, tel. (058) 32-59-87
Gdańsk, ul. Grunwaldzka 487

OFERTA RENAULT

KONTYNGENT BEZŁOŹY '95

NOWOŚĆ 18 42% ROCZNY KOSZT KREDYTU

BEZPIECZNE MIEJSCE DLA TWOICH PIENIĘDZY

Renault 24h SERWIS
(02) 699-1-699

Andrzej Ossowski, Elbląg, ul. Nowodworska 28b, tel. (050) 32-70-75
Grzegorz Cerkowski - TEI, Sopot, al. Niepodległości 643, tel. (058) 51-52-50

Renault
-TO PEŁNIA ŻYCIA

TWINGO, CLIO, 15, 17, 19, SAFRANE, ESPACE i dostawcze

cd. ze str. I

To, że zarazem nie popełniono wtedy poważniejszych błędów technicznych nie wynikało jedynie ze szczególnej ręki i dużej wiedzy naczelnego inżyniera BOP. Wokół siebie udało mu się skupić niemal wszystkich, liczących się w owym czasie specjalistów budownictwa morską - profesora architektury Władysława Tomaszewskiego, przedwojennych inżynierów Bomasa oraz de Luego - i stworzyć z ich udziałem nowoczesne Biuro Studiów. Jego niewątpliwą zasługą było ponadto zainteresowanie problemami budownictwa morską m.in. Stanisława Hukla, Jerzego Sielskiego, Józefa Czyża, Tadeusza Rubczaka - późniejszych inżynierów i profesorów Politechniki Gdańskiej, którzy kontynuowali a także znacznie rozwinęli badania rozpoczęte przez W. Tubielewicza. To oni stali się następnie autorami coraz bardziej skomplikowanych i nowoczesnych rozwiązań technicznych w polskich portach.

Po likwidacji BOP i utworzeniu Głównego Urzędu Morskiego w latach 1949-50, inż. Tubielewicz pełnił jeszcze jakiś czas funkcję dyrektora technicznego GUM) mógłby zająć się wyłącznie pracą dydaktyczno-naukową.

Prekursorem badań teoretycznych w tej dziedzinie był inż. T. Wenda. W pewnym sensie zdołali go do nich... Niemcy którzy - zaniepokojeni możliwością spadku znaczenia portu gdańskiego - rozpoczęli w przedwojennej prasie totalną krytykę uruchomienia pełnomorskiego portu w Gdyni. Wierdzili, iż będzie to inwestycja całkowicie niefunkcyjna z uwagi na silne falowanie w basenach, spowodowane ich niewłaściwą lokalizacją. Inżynier Wenda opracował więc pierwszy model awanportu z falobrokiem (urządzeniem do wytwarzania fal) i rozpoczął najprostsze, wzrokowe badania sposobów niedopuszczania fal do portowych akwenów. Zdobyta w ten sposób wiedza zaowocowała najtrafniejszym rozwiązaniem gdańskiego awanportu. Niemcy z Gdańska musieli pogodzić się z istnieniem groźnego konkurenta na Bałtyku, zaś Polacy mogli zanotować narodziny własnej nauki o budownictwie morskim.

Badania te postanowili kontynuować inż. Tubielewicz. W roku 1949 zorganizował pierwsze w Polsce morskie laboratorium hydrotechniczne. W jednej z hal na wyspie Ostrow w Gdańsku urządzono modele kanału i basenu portowego. Do pracy przystąpiono od razu, zanim jeszcze laboratoryjny zespół dokładnie opisał zagadnienia teoretyczne. Po

rozwiązaniu BOP laboratorium przejął Morski Instytut Techniczny (dawna nazwa Instytutu Morskiego). Kierownictwo badań przejął inż. Chwiek.

W Tubielewicz objął natomiast przewodnictwo rady technicznej, potem naukowej MIT. Funkcję tę pełnił aż do początku lat osiemdziesiątych. Równocześnie coraz ściślej współpracował z Politechniką Gdańską, gdzie zorganizował Katedrę Budownictwa Morskiego i Portów. Z Katedrą BMP profesor W. Tubielewicz związał się praktycznie do końca swej kariery inżynierskiej, naukowca i wychowawcy. W roku 1972 przeszedł na emeryturę. Pozostawił ponad 250 uczniów, z reguły pełnowalencyjnie od odpowiedzialnego stanowiska w gospodarce morską. Pod jego kierunkiem powstało 12 doktoratów, których autorzy - po części - sami legitymują się już tytułami profesorskimi. W dorobku profesora Tubielewicza znajduje się ponadto około 60 publikacji naukowych.

Urodził się w roku 1902 w Kielcach, jako syn Feliksa i Jadwigi de Staewen. Po śmierci ojca, w roku 1912, przeniósł się - wraz z matką i siostrami - do krewnych w Kijowie. Nie było tam wówczas polskich szkół dla chłopców. Funkcjonowały jedynie dwie polskie pensje dla dziewcząt. Dopiero w roku 1915 powstała tzw. komitetówki stopnia gimnazjalnego. Do jednej z nich przeszedł z gimnazjum rosyjskiego 15-letni Witold. Jednakże nie dane mu było jej ukończyć...

W ogarniętym rewolucją kraju życie było niezwykle trudne. Nie każdego dnia udawało się zdobyć posiłek. Sytuacja samotnej matki z trojgiem dzieci stawała się wręcz tragiczna. Przyplątały się ciężkie choroby. W roku

hydrotechnicznych, dróg i mostów oraz oddział budowlany naziemnych. Kierownictwo pierwszego powierzono inż. Marianowi Bukowskiemu, drugiego - inż. Witoldowi Tubielewiczowi. Od tej chwili inż. Tubielewicz odpowiadał za budowę wszystkich - jak je określano - obiektów użytkowo-przemysłowych na terenie portu. Z większych budowli stała właściwie nowa nowoczesna ołemia i ruszcarnia ryżu. Pozostałe należało wznosić od fundamentów.

Bezpośrednio ze stołu kreślarskiego inż. Tubielewicz zeszły wówczas projekty wielu, niemal natychmiast realizowanych, a dziś charakterystycznych dla gdańskiego portu budynków. Był on m.in. autorem największych - nie tylko jak na tamte czasy supernowoczesnych magazynów, przystosowanych do długoterminowego składowania "najtrudniejszych" towarów. Jako pierwszy z polskich inżynierów wprowadził obowiązkowe badania gruntu i materiałów budowlanych, a także kontrolę zachowania się obiektów gotowych, które wyposażył w odpowiednie mierniki. Wartościowego rodzaju prac doceniono w pełni dopiero wiele lat później. Dziś nie do pomysłowości byłoby bez nich eksploatacja największych duzych budowli przemysłowych.

Również gdański port rybacki w dużej mierze zawdzięcza W. Tubielewiczowi swój jeszcze dołychczasowy wygląd i funkcjonalność. On to bowiem - na zamówienie przedwojennego zarządu Morskiego Instytutu Rybackiego - zajął się opracowaniem dokumentacji technicznej m.in. hali stożnicy, chłodni śledzowej oraz fabryki mączki rybnej z przyfabryczną (unikat po dziś dzień!) oczyszczalnią ścieków.

Nic więc dziwnego, że w końcu lat trzydziestych nazwisko inż. Tubielewicza było już wysoko ceniene w morskiej branży i nie tylko. Otrzymał bowiem także sporo propozycji wykonania projektów bądź osiastego prowadzenia budów reprezentacyjnych gmachów ówczesnej Gdyni. Szerog takich propozycji przyjął. Tak powstały m.in. okazały budynek Yachtclubu Polskiego przy Skwerze Kościuszki, siedziba Urzędu Morskiego w jej obecnym kształcie, Dom Pilotów i Giełda Bawelnańska.

Wojna i wkroczenie Niemców do Gdyni zastało inż. Tubielewicza na stanowisku pracy - w biurze przy ul. Waszyngtona. Całkiem przypadkowo uniknął włączenia do grupy 100 zakładników, jakich żądali okupanci. Los ten spotkał natomiast większość kadry kierowniczej UM. Później prawie wszyscy zostali rozstrzelani przez hitlerowców w Piaśnicy.

Pozostawionych jeszcze na wolności Polaków zmuszono do pełnienia roli przewodników po porcie. Podczas jednej z takich "wy-cieczek" grupa Niemców kazala inż. Tubielewiczowi zaprowadzić się na dach jednego z magazynów na Oksywiu. Stamtąd widać było doskonale, jak "Schleswig-Holstein" ostrzeliwuje bronią się Hel. Ogień polskich baterii grzybowych był nieskuteczny, pociski nie donosiły, rozrywając się około 200 metrów przed hitlerowskim pancernikiem, nie mogąc mu uczynić żadnej krzywdy...

Nie był to klimat do kontynuowania pracy w porcie. Mimo pozorów bezpieczeństwa (wyposażony w niemiecką przepustkę), W. Tubielewicz postanowił opuścić Gdynię. Rozpoczął pracę w polskich firmach budowlanych w Warszawie. Zaprojektował wówczas między innymi przystanki kolei dojazdowej do Konstancina. W marcu 1944, gdy tylko na Pradze rozlokowały się pierwsze przedstawicielstwa rządowe, zgłosił się do pracy. W kwietniu polecono mu dołączyć do grupy operacyjnej, udającej się do Gdańska. W maju zorganizował Biuro Odbudowy Portów i przyczynił do planu odbudowy zespołu portowego Gdańsk-Gdynia, który w krótkim czasie miał się stać największym na Bałtyku.

TEN TRZECI

1919 pani Jadwiga postawiła więc wszystko na jedną kartę: ruszamy do Polski. A decyzja ta wymagała wówczas niezwyklej odwagi i wytrzymałości. Cała Ukraina płonąła.

Wybrała drogę do kraju przez Odessę, skąd rumuńskie statki przejeżdżały część uchodźców z wającego się carskiego imperium. Tereny, które musieli przebyć zajęte były przez wojska Denikina. Odessę oblegali bolszewicy. Mimo braku pieniędzy, żywności i środków transportu stanęła nareszcie nad Morzem Czarnym. Po to tylko, aby dowiedzieć się, że Rumuni wstrzymali już morską ewakuację uciekinierów.

Zadecydowali więc, że skoro do Rumunii nie sposób dostać się drogą wodną, dostaną się lądem. Ale, że na granicy rumuńskiej oczekiwali już tłumy uchodźców, postanowili spróbować jeszcze inaczej. Dołączyli do większej grupy rodaków, którzy zamierzali wykorzystać kontakty z przyjaznymi Polakom żołnierzami Petlury, akurat zajmującymi tę część Ukrainy. Podkupili załogę... pociągu pancernego, która dowiozła ich aż do Płoskirowa. Tam nastąpiła przesiadka na wynajętą lokomotywę. Tak dojechali pod samą ówczesną granicę polską. W ostatnich dniach października 1919 roku stanęli w Tarnopolu, a na koniec - w Kutnie, gdzie brat Jadwigi, Artur, kierował miejscową cukrownią.

Witold rozpoczął naukę w miejscowym gimnazjum. Pierwsze w Polsce wakacje spędził... w wojsku, biorąc udział w wojnie 1920 roku. W październiku zwolniono go do domu. Porok zdał maturę i zapisał się na Wydział Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej. Dyplom inżyniera zdobył po ośmiu latach studiów. Nauka trwała tak długo, gdyż sam na nią musiał zdobywać środki. Najpierw korepetycjami, potem pracą w Polskim Towarzystwie Budowlanym S.A.

Morski zyciorys W. Tubielewicza zaczął się z dniem 1 października 1930 roku, kiedy to rozpoczął pracę w gdańskim Urzędzie Morskim. Ówczesnym dyrektorem UM był kmr. Poznański, kierownikiem działu budowlanego - inż. Kuczewski, mechanicznego - inż. Grodzkiński. Inż. Wenda stał na czele Zarządu Budowy Portu, który (jako IV wydział techniczno-budowlany) przyłączono do UM dopiero w roku 1932. Wtedy to kmr. Poznańskiego na stanowisku szefa urzędu zastąpił inż. Łęgowski (zamordowany potem przez hitlerowców w Piaśnicy).

W składzie IV wydziału, nadal prowadzonego przez Tadeusza Wendę, wyodrębniono oddział budowlany

POLSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WYDAWNICTW KARTOGRAFICZNYCH im. Eugeniusza Romera, S.A. WARSZAWA - WROCŁAW

**Oddział Handlowy Gdańsk
oferuje:**

ATLASY

- * geograficzne
- * historyczne
- * samochodowe
- * szkolne

PLANY MIAST
mapy ściennie
mapy plastyczne
książki geodezyjne
i kartograficzne

MAPY

- * turystyczne
- * samochodowe
- * przeglądowe
- * administracyjne
szkolne

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

księgarzy i hurtowników do współpracy

**PPWK, S.A., Oddział Handlowy Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 59, 80-557 Gdańsk
tel. (058) 43-28-70 wew. 45, (058) 43-28-72 wew. 45, fax (058) 31-12-09**

czynny od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30

SPRZEDAŻ polnoza ark... 1986 karoseria - 1992 r. Cena 75 mln Tel. (069) 36-96-80. GAD534

TANIE, wdrobny stan podszopy i części do samochodów marek z zagranicy, zwłaszcza francuskiej oferująca Firma "DARCO" Tczew ul. Chopina 12/13 tel. (069) 31-74-95 www.10 V040050

VW POLO - 1989 1.3 diesel, 13.700 N zł - sprzedam lub zamienię na 4-rodzicowy Tczew tel. 31-49-56

CZĘŚCI rubra - sprzedam Tczew tel. 33-70-02 (p.10) 040528

JELCZ 640 - 1977, 18 l. wyrokła - sprzedam Tczew tel. 31-22-14 040521

SPRZEDAŻ Mitsubishi colt - 1.4 cm³ - 1979 r. Tczew ul. W. Wasilewskiego 4 040519

SPRZEDAŻ polnoza - rok XII 1990 garazowany Tczew tel. 31-79-39 040521

SPRZEDAŻ Renault 19 - 1989, 1400 cm³ 4 drzwi, zielony metal, elekt. szyberdach, sztycy, centralizmek Swacziowy ul. Kolejowa 12 040555

GARAŻ w miejscowości Saperskiej w Tczewie, tel. 31-08-72 (9.00 - 14.00) 040558

SPRZEDAŻ opia kadetka 1.6 500 r. rok 1987 Tczew tel. 31-15-99 040562

3 min VW "buli" po 34-72, 040563

CIAGNIK C-360 - sprzedam Tczew tel. 33-85-78 (p.17.00) 040551

SPRZEDAŻ FSO 1500 - 1984 Tczew tel. 31-78-79 040550

SPRZEDAŻ staza A-28 - izolatora 1985 Stan idealny w rozdzielni moze być samochod osobowy Tczew tel. 33-78-72 (p.18.00) 040546

SPRZEDAŻ dostawczy VW LT 2.8 D - 1982 r., diesel, ładowność 15 t., stan dobry Nowy Staw, tel. 584 15248 040533

SPRZEDAŻ fiata 126 p - rok 1988 Tczew tel. 31-76-30 040540

SPRZEDAŻ fiata 126 p - rok 1989 Tczew, stan bardzo dobry, Tel. 31-41-55 po godz. 16.00 070147

SPRZEDAŻ lub zamienię na wykazy fut panda - 1985, pow. 898 cm³ - rok 31-25-87 070148

CZĘŚCI zawieszania, karoseria, silniki itd - używane - ford, opel, golf, audi, passat, "Gambler", BMW - Renault 18, Peugeot 104, Talbot, Nissan datsun chrysler, mitsubishi colt, mazda 926, 323, fal panda, rtmco Tczew ul. Spółdzielcza 6 (Absy) tel. 31-25-87 070148

CZĘŚCI do passata diesel - 1986 r. po wypadku - sprzedam Tczew tel. 36-99-95 010349

SPRZEDAŻ fiata 126 p - 1983 rok, Tczew, ul. Czyżykowska 99/2 010348

SPRZEDAŻ fiata 126 p - rok 1983 Pelplin, tel. 36-17-52, 01035

SPRZEDAŻ fiata 126 p - rok 1984/85 Nowoszczyn, tel. 35-77-6, 010351

SPRZEDAŻ fiata 126 p, bdb stan - 1980/81 Tczew, ul. Wileńska 11 (Absy) od 9.00-17.00 070149

FIAT 126 p - 1985 r. Tczew tel. 31-04-66 070150

SPRZEDAŻ mitsubishi gantlet GLS, składowy, 1983, Wiad. Nowy Staw, tel. 584 15248 070151

SPRZEDAŻ mitsubishi gantlet GLS, składowy, 1983, Wiad. Nowy Staw, tel. 584 15248 070151

SPRZEDAŻ agregat tylnyarki Starogard, tel. (89) 28-79 210499

TOYOTA węgłowa - magnetyczny, silnik pneumatyczny do kukiarczy, części zamienne oraz ramy do bron 5.13. Starogard, tel. (069) 238-68 210499

OVERLOCK - 4 nitki (japoński) kserokopijka "XEROX" - 1025 Starogard, tel. (069) 238-68 210201

KOMPLET zestawów do far tranauka Starogard, tel. (069) 286-66 210493

RADIO CB na gwarancji kompletny. Płocic, tel. (069) 87-18-89 210499

MASZYNY krawieckie czeskie Starogard, tel. (069) 287-49 210486

KWALIFIKOWANE NASIONA ROŚLIN ROLNICZYCH - ZBOŻA, TRAWY MOTYLKOWE, BURAKI i inne - ZIEMIANKI SADZENIAKI i POKARM DLA PTAKÓW - DLA PIEKARNI - MAK, SOJA, LEN

POLECA: PRZEDSIĘBIORSTWO OBROTU NASIONAMI "AGROL" PRUSZCZ GD. ul. GRUNWALDZKA 62 tel. 82-32-003

DACHOWKI cementowa 200 m² tano Starogard, tel. (069) 283-44 210524

KRZEWY winogron - okazyjne sprzedam Ogrodniczo Rozprzedyk r. Kwidzyn 180234

AUTOMAT do lodow Kwidzyn, ul. Baczyńskiego 69/9 180251

HURTOWNIA Użytkowej Usługi, Tczew, ul. Krzywka 14 A 180234

SPRZEDAŻ opryskiwaczy ciężary po 700 l, szpr. 12 m Kwidzyn telefon 13-28 180236

FH "ARDA" - Kwidzyn, ul. 5 Sierpnia 25 - oferty do sprzedaży szeroki wybór chłodnic i dywanów produkcji krajowej, wykładzin dywanowych 2 i 4 metrowych oraz wykładzin podłogowych PCV 2 i 1,5 m 181007

SPRZEDAŻ sukienki słuńbna, Kwidzyn, tel. 22-75, 30-63, 180296

SPRZEDAŻ komputer 486DX 33MHz IBM kompatybilny 1.44 MB HDD 210MB karta graficzna SVGA 1MB monitor 15" SVGA kolor, inne konfiguracje możliwe Kwidzyn, tel. 43-98 (po południu) 180292A

Ferma drobitu oferuje w ciągłej sprzedaży świeże jaja (ceny hurtowe) T. Dumński Tczew, tel. (069) 31-38-14

PILNIE, lano sprzedam kółko piętrowe, drewniane, obrębem na żelaznej, długość 2m, szer. 0,86, 5 m, ma teraceni - stan dobry Kwidzyn, tel. 39-35 do 13.00

BURAKI pastewne 101 Tczew, telefon 31-22-69

DZIAŁEKI ogrodnicze Tczew, tel. 31-70-87 040545

DOBERMANY Tel. (069) 31-21-08 040544

SPRZEDAŻ 1985 1.6 diesel - sprzedam - Tczew, ul. stan bardzo dobry, cena 10.500 zł Tel. (069) 31-18-50 070191

SPRZEDAŻ wiertarki stowajonelematowa na gwarancji 0.25 kW oraz duży namot niekompletny Tczew, tel. 36-98-20 (do 19.00) 040347

KOLARZÓWKĘ młodzieżową "Univer" stan nowa - stan idealny Tczew, tel. 33-77-54 P0109

SPRZEDAŻ lub wydzierżawię garaż-budowlany w Tczewie ul. Sadowa, tel. 31-68-32 070152

PRODUCENT jabłek posiada w sprzedaży spartan, jonatan, staronun, red, bankrot w cenie od 3-8 tys. Koszów (Dworzec), ul. Dworcowa 7 (k. Tczewa), tel. (069) 368-80 070154

USLUGI ŻALUZJE: poziome, pionowe, rolety, drzwi, harmoniki, drewniane, plastikowe, aluminiowe, drzwi (wyplazowane i ocieplone). Konkurencyjne ceny. Gwarancja Sprzedawca, montaż, naprawa Faktury VAT. 31-62-33, 33-61-54 (p.15.00-18.00) 010341

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerek Pro-Dom Tczew, ul. Czyżykowska 68, tel. 31-18-07 (p. godz. 9.30-18.00) 013028

FIRMA "Instalatorstwo" wykonuje instalacje wodnokanalizacyjne, CO, gazowe, szybko, solidnie i tanio. J. Rekowski - Czarnocin, gm. Skarżewy, tel. (89) 22-83 210523

USLUGI ogólnobudowlane, dekarsko-bliarszarskie, Wejherowo, ul. P. Skargi 27 460302

"MEDIATOR" - rozliczenia VAT, księgi rachunkowe, przychodoworozchodow, wnioski kredytowe Tczew, tel. 31-63-26 040550

TOWARZYSZTWO Ubezpieczeniowe "FENIX" S.A. ubezpieczyją 13022 majątek od szkod spowodowanych przez zwozyliwdzi. Informacje oraz zawarcie ubezpieczenia u naszego przedstawiciela Tczew, tel. 31-22-50, 043547

SPRZEDAŻ nowozaw, Danuta Mazurka - Stanisława 14, 010253 36-99-13

PRACOWNIA Krawiecka "MIRA" - Tczew, ul. Baczyńskiego 9, tel. 31-29-95, dekoracyjnie szycie firm i zasłon, wyroby szpilkarni, narzuć, poduszki, beczki, czapki, koszyki niemiejowe 013050

SPRZEDAŻ sprzętu gospodarstwa domowego, Naprawy wodomierza, Kwidzyn, ul. Wileńska 9, tel. 27A/88, tel. 43-98 180269

NAKAMIECIE do srukutowania gospodarczych, srukutowani - renowacja Feliks Dombrowski - Malbork, ul. Wileńska 13, 040313

SPRZEDAŻ 1985 1.6 diesel - sprzedam - Tczew, ul. stan bardzo dobry, cena 10.500 zł Tel. (069) 31-18-50 070191

SPRZEDAŻ wiertarki stowajonelematowa na gwarancji 0.25 kW oraz duży namot niekompletny Tczew, tel. 36-98-20 (do 19.00) 040347

KOLARZÓWKĘ młodzieżową "Univer" stan nowa - stan idealny Tczew, tel. 33-77-54 P0109

SPRZEDAŻ lub wydzierżawię garaż-budowlany w Tczewie ul. Sadowa, tel. 31-68-32 070152

PRODUCENT jabłek posiada w sprzedaży spartan, jonatan, staronun, red, bankrot w cenie od 3-8 tys. Koszów (Dworzec), ul. Dworcowa 7 (k. Tczewa), tel. (069) 368-80 070154

USLUGI ŻALUZJE: poziome, pionowe, rolety, drzwi, harmoniki, drewniane, plastikowe, aluminiowe, drzwi (wyplazowane i ocieplone). Konkurencyjne ceny. Gwarancja Sprzedawca, montaż, naprawa Faktury VAT. 31-62-33, 33-61-54 (p.15.00-18.00) 010341

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerek Pro-Dom Tczew, ul. Czyżykowska 68, tel. 31-18-07 (p. godz. 9.30-18.00) 013028

FIRMA "Instalatorstwo" wykonuje instalacje wodnokanalizacyjne, CO, gazowe, szybko, solidnie i tanio. J. Rekowski - Czarnocin, gm. Skarżewy, tel. (89) 22-83 210523

USLUGI ogólnobudowlane, dekarsko-bliarszarskie, Wejherowo, ul. P. Skargi 27 460302

"MEDIATOR" - rozliczenia VAT, księgi rachunkowe, przychodoworozchodow, wnioski kredytowe Tczew, tel. 31-63-26 040550

TOWARZYSZTWO Ubezpieczeniowe "FENIX" S.A. ubezpieczyją 13022 majątek od szkod spowodowanych przez zwozyliwdzi. Informacje oraz zawarcie ubezpieczenia u naszego przedstawiciela Tczew, tel. 31-22-50, 043547

SPRZEDAŻ nowozaw, Danuta Mazurka - Stanisława 14, 010253 36-99-13

PRACOWNIA Krawiecka "MIRA" - Tczew, ul. Baczyńskiego 9, tel. 31-29-95, dekoracyjnie szycie firm i zasłon, wyroby szpilkarni, narzuć, poduszki, beczki, czapki, koszyki niemiejowe 013050

SPRZEDAŻ sprzętu gospodarstwa domowego, Naprawy wodomierza, Kwidzyn, ul. Wileńska 9, tel. 27A/88, tel. 43-98 180269

NAKAMIECIE do srukutowania gospodarczych, srukutowani - renowacja Feliks Dombrowski - Malbork, ul. Wileńska 13, 040313

SPRZEDAŻ 1985 1.6 diesel - sprzedam - Tczew, ul. stan bardzo dobry, cena 10.500 zł Tel. (069) 31-18-50 070191

SPRZEDAŻ wiertarki stowajonelematowa na gwarancji 0.25 kW oraz duży namot niekompletny Tczew, tel. 36-98-20 (do 19.00) 040347

KOLARZÓWKĘ młodzieżową "Univer" stan nowa - stan idealny Tczew, tel. 33-77-54 P0109

SPRZEDAŻ 1985 1.6 diesel - sprzedam - Tczew, ul. stan bardzo dobry, cena 10.500 zł Tel. (069) 31-18-50 070191

SPRZEDAŻ wiertarki stowajonelematowa na gwarancji 0.25 kW oraz duży namot niekompletny Tczew, tel. 36-98-20 (do 19.00) 040347

KOLARZÓWKĘ młodzieżową "Univer" stan nowa - stan idealny Tczew, tel. 33-77-54 P0109

SPRZEDAŻ lub wydzierżawię garaż-budowlany w Tczewie ul. Sadowa, tel. 31-68-32 070152

PRODUCENT jabłek posiada w sprzedaży spartan, jonatan, staronun, red, bankrot w cenie od 3-8 tys. Koszów (Dworzec), ul. Dworcowa 7 (k. Tczewa), tel. (069) 368-80 070154

USLUGI ŻALUZJE: poziome, pionowe, rolety, drzwi, harmoniki, drewniane, plastikowe, aluminiowe, drzwi (wyplazowane i ocieplone). Konkurencyjne ceny. Gwarancja Sprzedawca, montaż, naprawa Faktury VAT. 31-62-33, 33-61-54 (p.15.00-18.00) 010341

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerek Pro-Dom Tczew, ul. Czyżykowska 68, tel. 31-18-07 (p. godz. 9.30-18.00) 013028

FIRMA "Instalatorstwo" wykonuje instalacje wodnokanalizacyjne, CO, gazowe, szybko, solidnie i tanio. J. Rekowski - Czarnocin, gm. Skarżewy, tel. (89) 22-83 210523

USLUGI ogólnobudowlane, dekarsko-bliarszarskie, Wejherowo, ul. P. Skargi 27 460302

"MEDIATOR" - rozliczenia VAT, księgi rachunkowe, przychodoworozchodow, wnioski kredytowe Tczew, tel. 31-63-26 040550

TOWARZYSZTWO Ubezpieczeniowe "FENIX" S.A. ubezpieczyją 13022 majątek od szkod spowodowanych przez zwozyliwdzi. Informacje oraz zawarcie ubezpieczenia u naszego przedstawiciela Tczew, tel. 31-22-50, 043547

SPRZEDAŻ nowozaw, Danuta Mazurka - Stanisława 14, 010253 36-99-13

PRACOWNIA Krawiecka "MIRA" - Tczew, ul. Baczyńskiego 9, tel. 31-29-95, dekoracyjnie szycie firm i zasłon, wyroby szpilkarni, narzuć, poduszki, beczki, czapki, koszyki niemiejowe 013050

SPRZEDAŻ sprzętu gospodarstwa domowego, Naprawy wodomierza, Kwidzyn, ul. Wileńska 9, tel. 27A/88, tel. 43-98 180269

NAKAMIECIE do srukutowania gospodarczych, srukutowani - renowacja Feliks Dombrowski - Malbork, ul. Wileńska 13, 040313

SPRZEDAŻ 1985 1.6 diesel - sprzedam - Tczew, ul. stan bardzo dobry, cena 10.500 zł Tel. (069) 31-18-50 070191

SPRZEDAŻ wiertarki stowajonelematowa na gwarancji 0.25 kW oraz duży namot niekompletny Tczew, tel. 36-98-20 (do 19.00) 040347

KOLARZÓWKĘ młodzieżową "Univer" stan nowa - stan idealny Tczew, tel. 33-77-54 P0109

HURTOWNIA STALI kształtowniki, blachy, pręty zbrojeniowe, pręty gładkie, profile zamknięte

BALTSERVICE OLEJ OPAŁOWY 50 l / 1 (z VAT) SREDNI LSI, LSI II LEKKI EKOTERM REALIZUJEMY DOSTAWĘ GDYNIA, 23-76-93, 23-77-69

SKLEP MEBLOWY Teraz czynny: 9.00-18.00 Tczew, ul. 30 Stycznia 35 soboty 10.00-14.00 (069) 31-29-37

BADEX Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe joint venture 83-110 TCZEWA, ul. 30 Stycznia 37, tel. (069) 31-57-53, fax 31-57-54

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR FIRM KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH oferuje: środki ochrony roślin, produkty mineralne, roztwory saletrzane mocznikowe RSM, pasze i koncentraty paszowe

STOSUJEMY CENY FABRYCZNE !!! CENTRAL SOJA ROLPOL OSNOWO HURTOWNIA KONCENTRATÓW I PASZ CENTRAL SOYA - BADEX Tczew, ul. 30 Stycznia 37 - stosujemy ceny producenta ZAPRASZAMY!

Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" Tczew odda w dzierżawę: - pomieszczenie biurowe w centrum miasta Tczewa o pow. 41 m² - lokal handlowy o pow. 110 m² w Subkowach, - magazyn 3-kondygnacyjny o pow. 600 m² zlokalizowany przy drodze nr1 w Subkowach z możliwością sprzedaży. Informacje dotyczące ww. obiektów uzyskać można w biurze Spółdzielni w Tozewie, ul. 30 Stycznia 35. Tel. (069) 31-12-59.

SKŁAD OPAŁU "MALINOWO" Tczew Starogard i okolice Starogard, tel. 90-50-50-52 Zatrudniamy panie 210376

P.P. "EWA" Tczew, al. Solidarności 14 tel./ fax 31-51-17 tel. 31-11-02

WĘGIEL, KOKS, DREWNO OPAŁOWE transport bezpłatny!!! Filia: Tczew, ul. 30 Stycznia 35 Filia: Pelplin, ul. Mickiewicza 149

ZIMA w ...

BUDOWNICTWIE

DZIENNIK
POMORSKI

TG

TOWARZYSTWO GOSPODARCZE
W. Daniel Nowakowski

- BLACHY CZARNE (SWW 0471-2) OD 0.9 DO 2.5 mm
- KĄTOWNIKI GORĄCO WALCOWANE (SWW) 0455 OD 25 - 50
- PŁASKOWNIKI (SWW 0455-1)
- RURY STALOWE CZARNE I OCYNKOWANE Z OBRÓBKĄ PO KONKURENCYJNYCH CENACH
- STAL ZBROJENIOWA (SWW 0455)
- WALCÓWKA W KRĘGACH (SWW 0455)
- RURY KWADRATOWE 30x30x2 mm T.G. Gdańsk

ZAPRASZAMY
do naszych HURTOWNI I STALI

GDAŃSK

ELBLĄG

GRUDZIĄDZ

ul. Narwicka 17
(baza WPRWIK)
tel. 43-00-81 wew. 49
43-00-82 wew. 49ul. Warszawska 128
tel. 32-53-49
(baza GS)ul. Portowa 12
(skład opatu nad Wiałą)
tel. 217-75

JEDNA Z DWUNASTU FIRM W POLSCE

KORPORACJI PLATNIK VAT

E-MET-IMPEx

ARMATURA PRZEMYSŁOWA I POMPY

- zawory: kolmierowe, gwintowane, kulowe, bezprzewodna i redukcyjne
  - armatura sieci domowej
  - zastawy
  - osprzęt do armatury: węży, wpusty, obudowy, skrzynki
  - kształtki żelwa ciśnieniowego
  - manometry i termometry
  - pompy: produkcji krajowej i zagranicznej
- Gdańsk - Ormia, ul. Jedności Robotniczej 253, (Baza Transbudu)
tel. (058) 39 00 71 do 75, w. 345
Zapraszamy
pon.-pt. 8.00-15.00, sobota 8.00-12.00

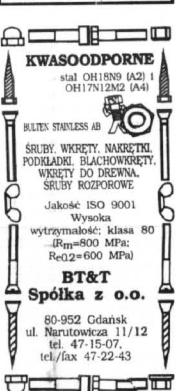
Gwarantujemy realizację każdego zamówienia

Rigips®
★ płyty gipsowe ★ szpachłówki ★ akcesoria ★
PHU „SORGO”
punkty sprzedaży Starogard Gdański
ul. Reymonta 7, tel. 254-08 (hurtownia)
ul. Hallera 13, tel. 239-52 (sklep)
Ceny producenta!

IMEX
TOP 32Bydgoszcz, ul. B. Żeleńskiego 25
tel. 71-42-64
Gdańsk, ul. Hynka 69, tel. 48-43-87WĘSKA GLAZURA, TERAKOTA
GRESPOLSKIE PŁYTKI „TUBADZIN”
POLSKI GRES „JOPEX”

- RURY PUC-PE do zimnej i ciepłej wody (w tym kanalizacyjne i ostosnowe) oraz
- OKNA, DRZWI I WITRYNY z PCU-prod.Ł. TOMZA
- WODOMIERZE RÓŻNE (najniższe ceny!)
- SAUNY elektr. domowe 380 V
- LATARNIE oerodowe
- KONDENSATORY do silników i faz.
- DRABINY aluminiowe
- HYDROFORY - pompy
- SPAWARKI 380/280 V

Też, co jest u nas, nie ma u innych!!!
P.H. „AMET”
ul. Gdańska 7, tel. 81-31-48
ul. Skrzynki 10, tel. 81-23-38
fax. 31-17-47 1300

KWASOODPORNE
stal OH180 (A2) i OH17N2M2 (A4)
BULET STAINLESS AISI
SRUBY WKRĘTY, NAKRĘTKI, PODKLADKI, BŁACHOWRĘTY, WKRĘTY DO DREWNA, SRUBY ROZPOROWE
Jakość: ISO 9001
Wysoka wytrzymałość: klasa 80
Rm=800 MPa; Re0.2=600 MPa
BT&T Spółka z o.o.
80-952 Gdańsk
ul. Narutowicza 11/12
tel. 47-15-07,
tel./fax 47-22-43

WYPOSAŻENIE ŁAZIENEK

Glazura i terakota **iris®**
Baterie **FIORA** rubinetterie
Sanitariaty

Almir s.c.
Tczew, ul. Wojska Polskiego 16 A
31-46-42

WYSTAWIAMY FAKTURY VAT

Gamrat®
ZAKŁADY TWORZYW SZTUCZNYCH
36-200 JASŁO, ul. Mickiewicza 108
tel. (0-130) 52-21, fax. 73-80, telex. 053341 zmg

SKŁAD FABRYCZNY

Gdynia, ul. Tadeusza Wendy 15
tel./fax 20-79-56
tel. 25-55-11 wew. 315

oferuje:

PEŁEN ASORTYMENT WYKŁADZIN PCV W CENACH FABRYCZNYCH
DLA STAŁYCH ODBIORCÓW WYSOKIE RABATY.
ODBIORCÓW INDYWIDUALNYCH ZAPRASZAMY DO SKLEPU FIRMOWEGO
POD TYM SAMYM ADRESEM. TEL. 25-54-11 WEW. 281
Zapraszamy pon.-piątek 8.00-18.00
sobota 9.00-14.00
GAMRAT ZAWSZE JAK NOWY

METRON®
FEST®
80-389 GDAŃSK PRZYMORZE
ul. Śląska 66
tel. (0-58) 53-47-15
fax (0-58) 52-09-39
82-300 ELBLĄG
ul. Ogólna 17 A
tel. (0-50) 32-14-49

Znana firma z dużym doświadczeniem w dziedzinie oszczędności i pomiaru zużycia energii cieplnej oraz wody użytkowej poleca:

- automatykę węzłów ciepłowniczych zawory termostatyczne
- termostaty programowane (DANFOSS)
- wodomierze mieszkaniowe
- ciepłomierze metronic (METRON)
- ciepłomierze metronic (MEINECKE)
- ciepłomierze metronic (GWF)
- wodomierze przemysłowe
- ciepłomierze supercal (POWOGAZ)
- podzielniki kosztów ogrzewania (ISTA)
- zawory termostatyczne
- zawory do regulacji pionów (ORAS)
- pompy obiegowe (GRUNDFOS)
- stalowe zawory kulowe (VEXYE)
- mosiężne zawory kulowe (BUGATTI)
- manometry i termometry (KFM)
- profesjonalne narzędzia (REMS)
- magnetyzery, zawory bezpieczeństwa, etc.

DORADZTWO TECHNICZNE, PROJEKTOWANIE,
KOMPLETACJA DOSTAW, SPRZEDAŻ I MONTAŻ

WSPANIAŁA LOKALIZACJA NA WZGORZU W GDYNI WIELKIM KACUKU
ZACZYNAJMY BUDOWE SZEREGOWYCH DOMÓW JEDNORÓDZINNYCH
TWÓRCZYCH BEZPIECZNY, ZACISZNY, KAMERALNY ZESPÓŁ WOKÓŁ
WSPÓLNEGO DZIEDZINCA

ORLE
Gniazdo

OFERUJEMY GOTOWE, RÓŻNEJ WIELKOŚCI, ATRAKCYJNE
WYPOSAŻONE, PIĘKNE DOMY Z GARAZEM I DZIAŁKĄ

AIT Sp z o.o.
81-506 Gdynia, ul. Strzyńska 24 tel/fax 223095 fax 223261

ORLE Gniazdo TYLKO DLA ORŁÓW

WPHU **ELMETAL**
ZAWIADAMIAMY
O ZMIANIE ADRESU I TELEFONU
80-557 GDAŃSK,
ul. MARYNARKI POLSKIEJ 73a
tel./fax 43-12-68, tel. kom. 090508964

- SPAWALNICTWO - palniki, reduktory, uchwyty, elektrody, węże, drut spawalniczy, spawarki, wózki, tarcze, przybory, części zamienne "Perun"
- NARZĘDZIA RĘCZNE I MECHANICZNE - wiertła
- ART. ŚCIERNE - TARCZE, PAPIERY ŚCIERNICZE
- ART. SZCZOTKARSKIE I OCHRONNE
- ELEKTRONARZĘDZIA

HURT - CENY FABRYCZNE

"HUTA BAILDON", "PERUN", "KUŹNIA",
"WAPIENICA", "FAPIL-VIS"

PROFMETHOL s.c. Realizujemy indywidualne zamówienia
PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU ARTYKUŁAMI PRZEMYSŁOWYMI

→ taśmy
→ blachy
→ druty
→ pręty i tuleje
→ rury
→ kształtki z miedzi

→ kształtowniki wystawowe wraz z osprzętem
→ aluminiowe kształtowniki do produkcji stolarki budowlanej
→ spoiwa

HURTOWNIE
GDYNIA, UL. HUTNICZA 25
tel./fax 23-10-20
Szupno Radzymin, ul. Spokojna 1B
tel. 776-20-04 wew. 409, tel. kom. 090215627

DETAL
03-414 WARSZAWA,
ul. Wileńska 23
tel./fax 619-88-78
00-809 Warszawa,
ul. Medyczna 1B

KORBUD

KRAKOWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO
SPECJALISTYCZNE „KORBUD”
KRAKÓW, ul. FATIMSKA 41a
tel. 48-12-81, 48-48-29
ODDZIAŁ GDYNIA
ul. Hutnicza 40
tel. 23-14-16, 23-14-34
ODDZIAŁ ŻUKOWO
DWORZEC PKP ŻUK.-ZACH
ul. Kościarska 14

- WYROBY HUTNICZE
  - PRĘTY GŁADKIE, ŻEBROWANE
  - BLACHY CZARNE I OCYNKOWANE
  - STAL KSZTAŁTOWA
  - LINY STALOWE OCYNKOWANE
  - inne
- MATERIAŁY BUDOWLANE
  - CEMENT REJOWIEC, CHELM
  - WAPNO
  - LEPIK
- POKRYCIA DACHOWE
  - DACHÓWKI CERAMICZNE
  - BLACHY MAXI, TRAPEZOWE, BŁACHODACHÓWKI
  - PŁYTY ONDULINE
  - BLACHY OCYNKOWANE TRAPEZOWE
  - PAPY IZOLMAT
- MATERIAŁY OPAŁOWE WYSOKOKALORYCZNE
  - WĘGIEL, KOKS

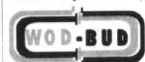
ZIMA w ...

BUDOWNICTWIE

DZIENNIK
POMORSKI

Zakład Hydrauliczny

83-110 Tczew,
ul. Reymonta 36a
☎ (069) 31-11-85INSTALACJE MIEDZIANE
SYSTEMY OGRZEWANIA

■ SPRZEDAŻ KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
VAILLANT I VISSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
■ KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE
KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

REMAL
MALBORK ul. KOSZYKOWA 9
TEL. (055) 27 07

PRODUKCJA ■ SPRZEDAŻ ■ MONTAZ

OKNA ■ DRZWI ■ WDRZYNY ■ POŁEY

• BOAZERIE • PARAPETY • SZYBY ZESPOLONE •

HUTOWNIA ARTYKUŁÓW
ELEKTRYCZNYCH

82-200 MALBORK, UL. WESTERPLATTE 15

● kable, przewody
● sprzęt elektromontażowy, silniki
● seylacjami S 191, S 193, S 191B
● oprawy oświetleniowe, żarówki, świetlówki

czynna codziennie w godz. 8.00-16.00
w soboty w godz. 8.00-13.00Hurtownia Artykułów
Ściernych i TechnicznychTczew, ul. Chopina 12/13
tel. (069) 31-24-53

▲ tarcze do cięcia i szlifowania
metali oraz betonu,
▲ ściernice płaskie i kształtowe,
▲ ściernice diamentowe i obciążające,
▲ ściernice i parapy do lastryka,
▲ trzpieniówki i oselki,
▲ piasek korundowy,
▲ narzędzia do cięcia i szlifowania
glazury,
▲ rękawice, ubrania i sprzęt ochronny,
▲ papier ścierny,
▲ pasty polerskie.

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.00,
w soboty w godz. 8.00 - 12.00.Najniższe ceny,
możliwość dowozu
na koszt firmy!

MATERIAŁY BUDOWLANE

W DUŻYM WYBORZE
ZA GOTÓWKĘ I NA RĄTY
OFERUJETczew, ul. 30 stycznia 44
tel. 31-17-24 fax 31-22-39

Zapraszamy pn. - pt.: 7.00-17.00; w soboty: 8.00-14.00

DODATKOWE PUNKTY SPRZEDAŻY:

LEŚNA JANIĄ SKR TEL. 82-15-78
NOWY STAW SKR TEL. 151-55
PSZCZÓŁKI, ul. Jana Pawła II tel. 85
MALBORK AGROPOM ul. Chrobrego 29
tel. 3001, 2901

LUBICHOWO, ul. Zbiewska 22 tel. 85-350
PELPLIN, ul. Kołdaszki 57 tel. 36-16-53PRODUCENT OKIEN
PCV- system PANORAMA
- system niemiecki KBE
posiadamy inne materiały budowlane
oferujemy sprzedaż ratalnąMALBORK (Piaski)
ul. Saperów 13
tel. 36-06 wew. 25

(069) 1199

Spółka Akcyjna „DOBROMYŚL”

buduje w dzielnicy
Gdańsk - Łostowice Południeosiedle mieszkaniowe składające
się z niskich bloków mieszkalnych
i domków jednorodzinnych.Cena 1m² wynosi 600 zł.

Przedpłata wynosi:

- 30% wartości mieszkania dla posiadaczy
książeczek mieszkaniowych,
- 40% wartości mieszkania dla osób
nie posiadających książeczek.

Przydział mieszkania do 1,5 roku.

Zapraszamy do naszego biura
mieszczącego się w Gdańsku-Łostowicach
przy ul. Niepołomickiej 40, tel. 39-93-83.Godziny przyjmowania interesantów:
poniedziałek 8.00-16.00
wtorek-piątek 8.00-15.00
sobota 10.00-12.00HURTOWNIA BHP
„WEGA” S.c.

Zukowo ul. Kosciuszka 11 tel. 81-71-66
Tczew ul. 30 Stycznia 43 tel. 31-19-95
Gdańsk ul. Grunwaldzka 417 tel. 52-38-51
Gdynia ul. Czechośćowska 3 (przy Stoczni) tel. 27-12-36

oferuje:

- ☐ ubrania drelichowe zwykłe, ubrania ocieplane
- ☐ ubrania kolorowe (możliwość zamówienia nadruk)
- ☐ sprzęt do pracy na wysokościach
- ☐ maski i palmaski ochronne
- ☐ sprzęt przeciwpożarowy
- ☐ sprzęt elektroizolujący
- ☐ instrukcje stanowiskowe i znaki
- ☐ rękawice ochronne
- ☐ opletcki
- ☐ drukarki akcydensowe

POLECAMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- elektrody (BALDON) przedstawiciel handlowy
- tarcze do cięcia stali i betonu
- drut spawalniczy o 0,8; 1,0 i 1,2
- sprzęt spawalniczy

SAKOR

Sklep

czynny: 8.00-17.00 - pn. - piątek
9.00-13.00 - sobota83-110 TCZEW, UL. ŻWIĘZI
TEL. 31-05-24
TEL./FAX 31-62-37

polecamy:

FARBY
LAKIERY
BEJCE
IMPREGNATY
ROZPUSZCZALNIKI

firmy "NOBILES" - Wrocław
oraz wyroby innych renomowanych firm. Ponadto proponujemy bardzo szeroką gamę art.
sanitarnych w niskich cenach.Howard Feibus - Dyrektor Departamentu Energii USA
Amerykańska technologia na potrzeby Polski

Dyrektor Howard Feibus do Polski i Polaków ma sentyment. W latach dwudziestych jego przodkowie opuścili okolice Przemysła i wyruszyli za ocean. Po kilkudziesięciu latach przyjechał do kraju z pomocnym programem, jako że jest wybitnym specjalistą w dziedzinie „czystych” technologii spalania węgla. Oto jego wypowiedź podczas uroczystości inauguracyjnej urzędzenia Honeywella w krakowskich instalacjach ciepłowniczych:

Departament Energii USA od czterech lat współpracuje z polską administracją w dziedzinie rozwoju i nowoczesności w wykorzystaniu tak tradycyjnego źródła energii jakim jest węgiel. Złożyło się na to kilka czynników: pozycja Polski jako lidera w procesie demokratyzacji życia, tradycyjne związki USA i Polski, wysoki poziom zanieczyszczeń, szczególnie w południowej Polsce oraz reguły wolnego rynku, do jakiego już należycie. Mój departament ma w swoim programie pomoc technologiczną krajom Europy Środkowej, Kongres przyznał na ten program 20 miliardów dolarów i zastrzegł, że nie ma to być prezent, ale pomoc we wprowadzeniu naszych najnowszych urządzeń, a w tym automatyki Honeywella, światowego lidera w modernizacji systemów ciepłowniczych. W swoich planach rozumiemy w sposób amerykański należy stworzyć wizję, jakimi źródłami energii dostępnymi w Waszym kraju, można posługiwać się w sposób najbardziej efektywny, aby poprawić czystość atmosfery, wód, przrody. Staramy się o rozwiązania alternatywne, to znaczy najbardziej optymalne, z wykorzystaniem gazu, węgla, siły wody. Dokonałmy wnikliwej analizy ekonomicznej, uwzględniając również uboczne efekty tj. jest zadyminienie, inne zanieczyszczenia i przeprowadziliśmy wiele dyskusji z władzami miasta. Wpólnie wybraliśmy wariant optymalny - potaniecie kosztów ogrzewania przy poprawie czystości powietrza o 20-30 procent.

Dlaczego wybraliśmy Kraków jako nasz poligon do działań? Ze względu na jego wartości historyczne, kulturowe i... realne zagrożenia dla tego miasta. Naszym celem głównym była oczywiście kontrola zanieczyszczeń, ale nie można o tym mówić bez zajęcia do kotłowni i pieców, gdzie wytwarzane jest ciepło. Instalacje gazowe w sytuacji, gdy Wasze władze złożyły się na wystarczająco bytby zbyt kosztowne. Oparliśmy się na węglu, którego macie dosyć. W USA jest przewaga ciepłowni i elektroinżynierii zasilanych węglem i zapewniam, że są one ekologiczne i nie trujące. Do tego dochodzi rachunek ekonomiczny, tak więc udaliśmy się w tym kierunku i myślę, że już nam się udało. Instalacje gazowe dla 300-tyśletniego miasta kosztowałyby ok. 500 mln dolarów. Wynioskowaliśmy, że Polaki chcieliby na to nie stać, ale przecież można spać węgiel czystej i Biuro Rozwoju w Krakowie przyklaśno temu pomysłu. Rezultaty osiągnięte w Krakowie postaramy się upowszechnić w całej Polsce. Chcemy mieć więcej badań laboratoryjnych na temat zanieczyszczeń i z naszym programem ruszyć w Polskę przez następnych kilka lat.

HONEYWELL

Dewiza "Komfort i oszczędność" polskiej filii amerykańskiej firmy Honeywell, światowego dostawcy urządzeń i systemów automatyki m.in. dla domów i obiektów przemysłowych, świetnie oddaje filozofię jej działalności w naszym kraju. Jest to działalność niejednokrotnie pionierska, o czym świadczą choćby projekt realizowany w krakowskim osiedlu Balice. Projekt ten, polegający na zautomatyzowaniu obiegu ciepła w tej części miasta, doskonale ilustruje podejście Honeywella do problemów gospodarowania energią. A powinno być ono efektywne a więc oszczędne, czyli zaspakajające rzeczywiste potrzeby odbiorcy, tawo poddające się sprawnej kontroli i jak najmniej uciążliwe dla środowiska naturalnego.

Wędzicie tam, gdzie pojawił się Honeywell pojawiają się nowoczesna technika i nowoczesne technologie. Tak było w wielu krajach Europy, Azji, Afryki, obu Ameryk. Najnowsze, najbardziej spektakularne przykłady to choćby zintegrowany system zarządzania i kontroli zainstalowany w wielkim biurcu Torre Chapultepec w Mexico City (nadzór nad ogrzewaniem, wentylacją, klimatyzacją, instalacjami i przeciwpożarową, przeciwwłamaniową, siecią telefoniczną wewnętrznej), blyskawiczny dostęp do danych z jednego miejsca. Dzięki Honeywellowi biurowiec ten zwyciężył w swojej kategorii w ubiegłorocznym światowym konkursie na "Najbardziej Inteligentny Budynek Roku", organizowanym przez Fundację Instytutu Inteligentnych Budynków. Inny przykład to tzw. Total Home System instalowany w domach mieszkalnych budowanych w Belgii przez firmę T. Palm. Poprzez "dotknięcie przycisku" ("at the touch of a button") właściciel domu może sterować w nim wszystkimi zainstalowanymi urządzeniami.

W chińskiej Sinopec, jednej z największych na świecie petrochemii, automatyczny system Honeywella steruje procesami produkcyjnymi. W porozumieniu z władzami miejskimi Moskwy Honeywell realizuje w podmoskiewskiej dzielnicy mieszkaniowej Tuszyno unikalny, sterowany automatycznie system ogrzewania domów mieszkalnych, dzięki któremu zmniejszy się zużycie spalane go tu gazu naturalnego. Honeywell wyposaża koptowy samolotów Mc Donnell Douglas i silniki samolotów Boeing 777 w system pozwalający na oszczędniejsze zużycie paliwa i redukcję spalin.

Firma Honeywell, powstała przed 110 laty, obecna jest dzisiaj w 95 krajach świata, zatrudnia 52 tys. osób. W ubiegłym roku osiągnęła obroty rzędu 6 mld dolarów. Choć filię firmy otwarto w Warszawie w lutym 1993 r. to jej kontakty z Polską (z polskim przemysłem chemicznym) datują się od wczesnych lat 60. W połowie lat 70. udzieliła Merze - Pnfał licencji na produkcję elektronicznego analogowego systemu automatyki. Był on zastosowany w Rafinerii Gdańskiej. Wysoka jakość urządzeń, ich niezawodność, sprawiły, że obie firmy kontynuują współpracę do dzisiaj. W Rafinerii zlokalizowano pierwszy skład konsygnacyjny części zamiennych do urządzeń i systemów automatyki przemysłowej Honeywella. Właśnie automatykę przemysłową (np. systemy kontrolujące przetwórstwo ropy naftowej, produkcję leków, nawozów sztucznych, papieru) i związane z nią strategie sterowania firma oferowała początkowo Polsce. Ich odbiorcami były m.in. Mazowieckie Zakłady Rafinerijne i Petrochemiczne, Zakłady Chemiczne w Oświęcimiu i Białochwi Śląskiej. Obecnie Honeywell dostarcza automatykę praktycznie dla wszystkich branż przemysłowych w Polsce.

Pierwsze dostawy automatycznych systemów sterowania ogrzewaniem, wentylacją, klimatyzacją, instalacją wodną kierowano do hoteli (Marriott, Victoria, Sobieski), szpitali (m.in. w Krakowie) i zakładów przemysłowych (m.in. Thompson Polkolor). Obecnie coraz większą grupę klientów Honeywella stanowią właściciele mieszkań i domów jednorodzinnych. Dzisiaj, kiedy energia staje się coraz droższa, zainteresowani są w szczególności urządzeniami umożliwiającymi automatyczną regulację temperatury (ogrzewania), oszczędne gospodarowanie światłem i energią wewnątrz budynków, sterowanie zużyciem wody. Honeywell jest w stanie dostarczyć automatykę do każdego medium i dla każdego użytkownika.

GDAŃSK - WRZESZCZ
ul. Zawiszy Czarnego 18
(wjazd od ul. Białej),
tel. (058) 41-75-82, 41-40-55 wew. 224ELBLĄG
ul. Robotnicza 26,
tel. (050) 32-84-07GDYŃIA
ul. Hutnicza 16,
tel. (058) 23-35-61 wew. 224TCZEW
ul. Rokicka 13
(bud. ZEC Tczew),
tel. (069) 31-64-75

MAXON DLA CIEBIE

MAXON DLA WSPÓLNIKA

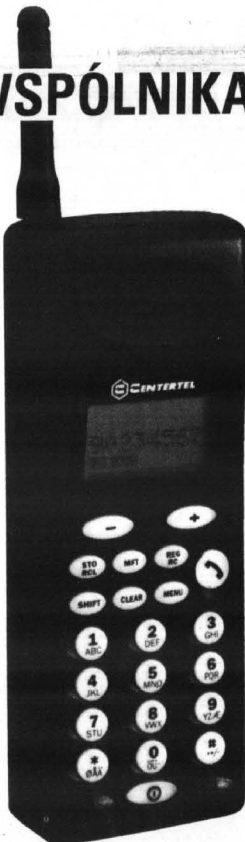
Jeśli kupisz telefon komórkowy MAXON będziesz mógł nabyć drugi tylko za 990 zł netto!

Dwa telefony komórkowe w firmie to **mniej rachunki** – połączenie z drugim aparatem komórkowym jest **prawie 40% tańsze** niż ze stacjonarnym.

Informacja handlowa: **0-90 234567**

CENTERTEL
TEN TELEFON ZARABIA NA SIEBIE

SALON SPRZEDAŻY CENTERTEL Gdańsk, ul. Okopowa 7, tel.: (58) 31 00 21 (58) 31 14 14
tel. komórkowy: (0) 90 55 66 77, fax: (58) 38 13 21, godziny otwarcia: 10-18 (pon.-pt.), 9-14 (sob.)

wymiary bez anteny (w mm): 150 x 96 x 35

OSTATNIE STRZAŁY NA BAŁTYKU

cd. ze str. 1

Ten zamiar częściowo mu się powiódł, bo po wywołaniu Gdańska i Gdyni na miasto nie spadały ciężkie, ważące po około 340 kg pociski kal. 280 mm z pancerników "kieszonkowych" "Lützow" i "Admiral Scheer", nieco lżejsze pociski kal. 204 mm z ciężkich krążowników "Prinz Eugen" i "Admiral Hipper" i setki mniejszych, kalibru 150 i 105 mm z kilku dużych niszczycieli, licznych kanonierek, zwanych ciężkimi i lekkimi pływającymi bateriami artylerii.

Przez pierwsze dni kwietnia na ogień tych okrętów odpowiadały ciężkie działa sowieckiej artylerii lądowej, rozmieszczonej na wybrzeżu Zatoki Puckiej, bo burzliwa pogoda uniemożliwiła użycie samolotów lotnictwa morskiego. 5 kwietnia wiatr nieco uciął, a pułap chmur umożliwił działanie pierwszemu samolotom, i tego też dnia zaczęły one coraz częściej atakami bombowymi i torpedowymi nękać okręty niemieckie. W niedzielę 8 kwietnia liczba samolotów została znacznie zwiększona, a częste ich ataki przybrały rozmiary dużej bitwy powietrzno-morskiej. Od bomb i torped zatonął m.in. duży transportowiec wojska "Franken" o pojemności brutto 11 115 RT. Zginął na redzie portu helskiego, z którego zamierzał zabrać transport żołnierzy i uchodźców. Podobny los koło Helu spotkał dwa okręty specjalne - "Hans Albrecht Wedel" i "Boelcke".

Większość ataków samoloty sowieckie koncentrowały na dużych okrętach niemieckich. Adm. Dönitz docenił jednak grożące tym okrętom niebezpieczeństwo i zezwolił ich dowódcy, wiceadm. Augustowi Thiele, na wycofanie się z wód Zatoki Gdańskiej. Jako jeden z pierwszych wody te opuścił ciężki krążownik "Prinz Eugen".

W następnych dniach bitwa na wodach Zatoki Gdańskiej nie słabła. 9 kwietnia samoloty radzieckie zatopili bądź ciężko uszkodzili 7 transportowców, torpedowców i 3 okręty desantowe. W Piławie tegoż dnia został poważnie uszkodzony ciężki krążownik "Seydlitz", nie w pełni jeszcze wykończony. Uszkodzenia na nim były tak duże, że musieli go zatopić własna załoga. 12 kwietnia koło Helu i Piławy samoloty posłały na dno dwa dalsze duże transportowce: "Wiegand" i "Westerstein". W następnych dniach podobny los spotkał na podejściach do Piławy 3 kolejne statki: "Arkona", "Hedwig" i "Simson".

Dönitz, posłuszny do końca woli Hitlera, polecił zwiększyć tempo ewakuacji.

Już w poniedziałek 16 kwietnia bazę w Piławie opuścił motorowiec "Goya". Był dość dużym statkiem, o pojemności około 5230 RT; na jego pokładzie załadowano aż 7 tys. ludzi.

Motorowiec "Goya" późnym wieczorem dotarł do Rozewia i tam został dostrzeżony przez dowódcę radzieckiego okrętu podwodnego "L-3", kmdr. ppor. W. Konowałowa. Szedł w konwoju pod silną eskortą, a do tego wyróżniał się wielkością, toteż kmdr ppor. Konowałow, zgodnie z zasadami taktyki, jego wybrał za cel torped. Tuż po minięciu przez konwój Rozewia, kiedy okręty zmieniły kurs na zachodni. "L-3", wyszli salwę czterech torped, z których dwie trafiły w cel. Ugodzony nimi statek przelamał się i zaczął szybko tonąć. Dopiero po kilkunastu minutach do miejsca tragedii zbliżyły się dwa eskortowce. Zdolali uratować tylko 182 osoby, w tej liczbie 178 żołnierzy i 4 uchodźców cywilnych. Blisko 7 tys. pozostałych znalazło śmierć w wodach Bałtyku.

Po tych tragicznych doświadczeniach adm. Dönitz nie zmienił swojej decyzji. Przeciwnie - wciąż przynaglał do zwiększenia tempa ewakuacji żołnierzy i uchodźców cywilnych.

W takiej sytuacji nie cichły także walki na Bałtyku. Kilka z nich stoczyły sowieckie kury torpedowe, które w połowie kwietnia przeładowano do Gdańska.

Brawurowy atak na zgromadzone na redzie helskiej transportowce i okręty niemieckie wykonała również z Nowego Portu grupa kutrów torpedowych pod dowództwem kpt. P. Jefimienki, co stało się w nocy z 27 na 28 kwietnia. Noc była jasna, księżycowa. Jednostki trzykrotnie próbowały podejść pod Hel, ale za każdym razem zostawały przeciwnie wykryte i musiały, wobec ognionej przewagi przeciwnika, rezygnować z ataków. Za czwartym razem kpt. Jefimienko postanowił wykonać atak od strony pełnego morza, z kierunku najmniej spodziewanego przez załogi okrętów niemieckich.

Kury wdarły się na redę helską. Tam zostały powitane huraganowym ogniem prowadzonym jednak dość chaotycznie. Strzelała nawet do nich bateria artylerii nadbrzeżnej. Kury torpedowe manewrowały pomiędzy rwącymi się pociskami jak wodne zjawy, poszukując celów dla torped. Kuter dowodzony przez por. N. Filimonowa zaatakował załadowany już transportowiec "Emily Sauber", jedna torpeda wylała celna i wystarczyła do spowodowania tak dużych uszkodzeń w kadłubie, że statek wkrótce zatonął.

W ostatnich dniach kwietnia, kiedy nad wodami Zatoki Gdańskiej nie umilkły jeszcze strzały, sowieckie samoloty i okręty skoncentrowały ataki na niemieckich okrętach bojowych na wodach Zatoki Pomorskiej. Tam wytworzyła się podobna sytuacja, jak kilka tygodni wcześniej w rejonie Gdańska. 25 kwietnia przelotnie w Szczecinie, ale na wodach Zatoki Pomorskiej operowały nadal okręty niemieckie, mając swą bazę w Świnoujściu. Znajdował się tam m.in. znany Polakom wrażliwością zmagani w 1939 roku szkolny okręt liniowy "Schlesien". W Świnoujściu stał także pancernik "kieszonkowy" "Lützow", noszący do lutego 1940 r. nazwę "Deutschland". Był ciężko uszkodzony bombami lotniczymi, ale miał sprawną jeszcze do działań artylerię i służył jako pływająca bateria.

Przed tym kolosem i licznym mniejszymi okrętami skoncentrowały swe ataki samoloty sowieckie.

Adm. Dönitz nie zaniechał zamiaru sformułowania ewakuowanych żołnierzy armii, która pospieszyłyby Hitlerowi z odsieczą w Berlinie. Meldował o tym führungowi ze swej kwatery w Płon 30 kwietnia 1945 r., nie wiedząc, że Hitler już nie żył. Tymczasem 1 maja samoloty na wodach Zatoki Pomorskiej posłały na dno dwie pływające baterie artylerii: "Prinzess Beatrix" i "Westflandern". Dotkliwy cios zadały natomiast flocie niemieckiej 5 maja.

Od bomb zginął krążownik pomocniczy "Orion", torpedowce "T-36" i "T-155", okręt pomocniczy "Hummel", 4 duże transportowce i zbiornikowiec. Znowu niepotrzebnie zginęły setki ludzi. A cios był tym dotkliwszy, że dotknął także dużych okrętów, bo bombami został dobitnie pancernik "kieszonkowy" "Lützow" oraz uszkodzony poprzedniego dnia na minach "Schlesien".

8 maja w Berlinie przedstawiciele dowództwa niemieckiego podpisały akt bezwarunkowej kapitulacji. Z dniem 9 maja wojska niemieckie miały przerwać wszelkie działania wojenne i podporządkować się zarządzeniom wojsk sowieckich. Nie usłuchał tego rozkazu - za wiedzą adm. Dönitza - wojska niemieckie na duńskim Bornholmie. Do zmuszenia ich do złożenia broni 9 maja rankiem z kolobrzęskiego portu wyruszyła grupa 6 kutrów torpedowych z niewielkim desantem pod dowództwem kmdr. por. D. Szawcowa. Desant tegoż dnia wylądował w Ronne i z pomocą ludności duńskiej opanował w mieście najważniejsze obiekty. W takiej sytuacji niemieckiej garnizon na Bornholmie, liczący 7 tys. żołnierzy, został zmuszony do kapitulacji. Desant na Bornholmie, był też ostatnią akcją bojową w działaniach wojennych na Bałtyku.

METRIX SPÓŁKA AKCYJNA

83-110 Tczew, ul. Piaskowa 3
tel. (069) 31-51-35 *ftx 51-22-06 *fax (069) 31-46-45

Mamy przyjemność przedstawić Państwu
OFERTĘ WSPÓŁPRACY W ZAKRESIE KOOPRODUKЦИИ:

- obróbka plastyczna na zimno na prasach o nacisku od 3 do 630 T,
- obróbka części na automatach lokarskich przełotowych od 7 do 20,
- prace na zgrzewarkach kleiszczowych oraz zgrzewanie elementów blach: punktowe i garbkowe,
- obróbka części na obrabiarzach uniwersalnych (lokarki - toczenie od 1200, frezarki, szlifarki, wiertarki, wyczołarki),
- spawanie gazowe i elektryczne,
- usługi w zakresie pokryć galwanicznych (cynkowanie, niklowanie),
- malowanie proszkowe i natynkowe,
- metalizacja natynkowa elementów obrótowych,
- usługi ślusarskie i narzędziowe,
- przetwórstwo tworzyw sztucznych,
- spawanie aluminium.

Wszelkich informacji udziela Dział Marketingu
tel. (069) 31-44-34

Łudnie sięgają w głąb kosmosu na miliardy kilometrów, jedna z sond opuszcza nawet granice Układu Słonecznego, wizyty na Księżycu czy wielomiesięczne pobytu ludzi w przestrzeni nie dźmiw już nikogo, a jednocześnie oszczędnie głęboko: tu na Ziemi, pozostają prawie nie zbliżone. Niektóre wyprawy pancernych białoskafów pozwoliły zaledwie na uchylenie rąbka tajemnicy kryjących się w głąbiach i na dnie. Pozostaje faktem, że człowiekowi znacznie łatwiej jest przebywać tysiące kilometrów nad Ziemią, niż kilkadziesiąt metrów pod powierzchnią wody.

Potworne ciśnienie skutecznie broniło dostępu do głębin i ukrytych w nich bogactw. Jednak również w tym przypadku okazało się, że potrzebna jest mała wynalazcza i - kiedy jest to naprawdę konieczne - możliwe jest także działanie w głębi oceanu, a nie tylko zagładanie nam układem. W końcu zawsze okazuje się, że prawdziwą barierą poznania są nie tyle siły natury, co brak pieniędzy.

W latach siedemdziesiątych, na przykład, kiedy "znalazło się" kilkadziesiąt milionów dolarów, to okazało się, iż jest technicznie możliwe nawet tak karkołomne przedsięwzięcie, jak wydobycie wrażliwego odkrytu podwodnego z głębokości kilku kilometrów. Spęgalnie skonstruowany w tym celu statek, "Gloimar Explorer", do dziś służy podwodnym badaniom.

Aleco innego "zagładanie" w głąb przy pomocy najwymyślniejszych nawet przyrządów czy konstrukcji, a co innego możliwość osobistego przebywania tamże. Swego czasu euforie spowodował wynalazek Jacquesa Cousteaua - akwaliaż. Możliwość swobodnego pływania pod wodą była czymś zupełnie wyjątkowym. Wkrótce okazało się, że swobodnie jest poznania. Już na głębokości kilkudziesięciu metrów nurkowie wpadali w stan euforii, spowodowanej trującym działaniem wyczerpanego pod ciśnieniem azotu. Przypominało to objawy stanu totalnego upojenia, czy narkozy. Spowodowało to śmierć wielu nurków, którzy bezrefleksyjnie stawali się stosować do suchych procedur

postępowania, obowiązujących w wodzie.

Wraz z rozwojem podwodnych wierceń pojawiła się potrzeba wykonywania prac na większych głębokościach. Gorączkowo poszukiwano więc różnych mieszanek powietrznych, które umożliwiłyby nurkom dłuższą i bezpieczniejszą pracę. Stosunkowo niekie rezultaty dało łączenie tlenu z helem. Tego rodzaju mieszanki pozwalała odsunąć w czasie moment pojawienia się niebezpiecznej narkozy, ale nie eliminowała jej. Szukano więc dalej.

We francuskim ośrodku badawczym "Comex" w Marsylii przeprowadzono próby z mieszaną "Hydrox" składającą się z 22 proc. tlenu i 98 procent ... wodoru. Już na lekko gąbki fizyki uczy się, iż połączenie tych gazów daje tak zwaną mieszaninę pływającą, niesłychanie łatwo i gwałtownie wycychającą. Ale okazało się, iż pod

Wierzyć - nie wierzyć PODWODNA NARKOZA

dużym ciśnieniem można tym również oddychać - i to znacznie łatwiej niż mieszaną tlenowo-helową. Co więcej wypadło to znacznie taniej, gdyż produkcja wodoru nie jest ani szczególnie trudna, ani kosztowna, natomiast hel trzeba było sprowadzać z zagranicy, głównie z Polski i Kanady, które to kraje mają swego rodzaju monopol na produkcję tego gazu. (Występuje u nas jako domieszka do gazu ziemnego).

Badania z atmosferą wodorowo-tlenową przeprowadzone na myszach i małpach wypadły pomyślnie, stąd w lipcu 1983 roku przeprowadzono pierwszy eksperyment z udziałem człowieka. Nurk opuszczył się na głębokość 92 metrów - wszystko było w porządku. Przesłano go zrobić badania na dużą skalę. Szesnaście ochotników, trzech nurków zawodowych, trzech i dwóch lekarzy, w listopadzie i grudniu 1983 roku wzięło udział w operacji pod nazwą "Hydra IV". Odbyła się ona ... na powierzchni.

Na terenie centrum badawczego "Comex" umieszczono zespół komór ciśnieniowych, w których ulokowano ludzi, a ekipy techniczne i lekarze mogli śledzić przebieg eksperymentu z najbliższej odległości.

Pozwiększeniu ciśnienia do poziomu odpowiadającego mniej więcej temu jakie panuje na głębokości 240 metrów pod wodą okazało się jednak, iż nowa mieszanka również powoduje stan upojenia, choć znacznie łagodniejszego niż w przypadku atmosfery tlenowo-azotowej. Wówczas postanowiono zmodyfikować skład mieszanek i częściowo zastąpić go tlenem. Wskład atmosfery wchodził 74 proc. wodoru, 24 proc. helu i 2 proc. tlenu, nieopóźniając objawy znikają "zanurzenie" zwiększono do poziomu 300 metrów. Udało się znakomicie.

Nowa mieszanka, która ochrzczono "trimix", pozwoliła sądzić się, nurkom na prace na głębokościach przekraczających 400 metrów. Są to obecnie graniczne głębokości, na których prowadzi się podwodne wierceń. "Trimix" okazał się rewelacyjnym, nie tylko, że nie powoduje podwodnej narkozy, to dodatkowo jest jeszcze znacznie łatwiejszy w oddychaniu, w porównaniu z mieszanymi klasycznymi.

Naukowcy z "Comexu" bynajmniej nie chcą spocząć na laurach. Gotowi są przeprowadzić eksperymenty z mieszanymi umożliwiającymi zanurzenie się do głębokości ... 120 metrów! Technicznie byłoby to możliwe, pod warunkiem wszakże, iż znajdzie się na to około 150 milionów franków.

Wypłóbowanie nowych mieszanek oddychanych wcale nie trzęszy, że głębokość stana otworem dla żądnych przygody poznania ludzi. Wiadomo, nie od dziś, że pod wodę łatwiej jest się zanurzyć, niż wrócić stamtąd - zrywem. Nurkowie, biorący udział w eksperymencie, "wracali" ze swoich trzysta metrów od godziny piętej po południu 21 listopada do jedenastej rano ... 2 grudnia! Tytuł brwał samą kompresją. Człowiek, który zdecydował się na szybszy powrót na powierzchnię, zostali rozstrzygnięci przez wewnętrzne ciśnienie, podobnie jak "wybuchali" ryby wyławiane z głębi.

Stwierdzenie jednak znacznie szybciej wraca się z kosmosu. Skoro twierdzi się, iż życie wyszło na ląd właśnie z wody to dlaczego tak trudno jest tam wrócić? ( )

AUDIO VIDEO KOMPUTER

Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe
arwi TELECOM
Malbork, ul. Krzywa 10 (Kalkowo)
tel. (0-55) 20-96

- CENTRALE TELEF.
- TELEFONY
- TELEFAKSY, itp.
- USŁUGI TELEKOM.

OPROGRAMOWANIE
EXPERT
SPRZĘT KOMPUTEROWY
KASY FISKALNE
UNIX, NOVELL
PK, KPR, ST, KP, HURT
KOSZYSTOŚCIE
TEL. (058) 470-263
TEL./FAX 470-264
Gdańsk, ul. Matejki 6

REKURSYWNY
SPRZEDAŻ KSEROKOPIAREK
FAXY
oraz inne wyposażenie techniczne biur - materiały eksploatacyjne
CANON
BROTHER
EPSON
FUJIFILM
HITACHI
KODAK
MINOLTA
PANASONIC

OFFICE
Wszystko dla Twojego biura
NIEZAWODNY SPRZĘT I MATERIAŁY BIUROWE
akcesoria i sprzęt biurowy
kompletne wyposażenie
sal konferencyjnych i w składach
systemy informacji wizualnej
SALON HANDLOWO-EKSPOZYCYJNY
80-288 GDAŃSK-WRZESZCZ
ul. POLITECHNICZNA 7
tel. 460-820 w.117
DOM HANDLOWY "JANTAR"

KOMPUTERY
• DRUKARKI
• OPROGRAMOWANIE
• INSTALACJE SIECIOWE

OPTIMUS S.A. COMPAQ
PC Bird

SERWIS - HURT - DETAL
MACBIT S.C.
Starogard Gd., ul. Gdańska 4A
tel./fax (069) 224-19

HYUNDAI
Rodzina monitorów HYUNDAI
HCM 428 ev - 14" LR
HL 4850 - 14" NI/LR 50 kHz
HL 4860 - 14" NI/LR 60 kHz cyfrowy
HL 5864 - 15" NI/LR Multiscan
HL 7682 - 17" NI/LR Multiscan
HL 4838 - 14" LR Multiscan
- działa bez przelotu;
- w cenie typowego monitora LR

Skanery
Karty dźwiękowe, skanery, aksonoria
Skanery z oprogramowaniem OCR,
rozpoznającym polskie znaki
Color Mobile - jedyny w swoim rodzaju
skaner ręczny
z własnym napędem!

MSD
ul. Polanki 174, 80-308 Gdańsk - Oliwa
tel./fax (0-58) 52-64-87, 52-66-41 do 43

DISTRYBUTOR REGIONALNY
MONITOROW HYUNDAI
zapewniamy autoryzowany serwis
i udziela wszelkich informacji
technicznych

**WIELKA PROMOCYJNA
SPRZEDAŻ TELEWIZORÓW**
CURTIS
500 tys. nagród
Każdy kto kupi
do 31 marca
telewizor Curtis bierze
udział w losowaniu
cennych nagród:
pralek automatycznych, chłodziarek, sprzętu
gospodarstwa domowego (odkurzaczy, mikserów,
malakserów, ekspresów do kawy itp.), sprzętu audio,
zestawów kasot video "CURTIS" i wielu innych

CURTIS
TO NAJWYŻSZĄ ŚWIATOWĄ
JAKOŚĆ!
**SKLEPY *multimix*
ZAPRASZAJA**

**HURTOWNIA SPRZĘTU
TELEKOMUNIKACYJNEGO**
martel
Gdańsk, ul. Pilotów 7, tel./fax 56-53-39

TELEFONY, CENTRALE ABONENCKIE
TELEFAXY, OSPRZĘT, KABLE, SERWIS
sprzęt homologowany uznanych firm:

RWT, PANASONIC, CYFRAL, SOUNDESIGN
ZAPRASZAMY
URZĘDY, INSTYTUCJE, ZAKŁADY,
HURTOWNIE I SKLEPY
WYKRĘĆ Z NAMI NUMER DO EUROPY !!!

Komputery PC-BIRD
Standardowe wyposażenie: płyta gł., procesor 486 MB ram
AT-BUS IDE, FDD 1.44MB, SVGA 512KB, Mini Tower,
klawiatura

PCB VL3 486SX-40	1.080
PCB VL3 486DX2-66	1.279
PCB VL3 486DX2-80	1.305
PCB VL3 486DX4-100	1.470
PCB PENTIUM 60/8ram	2.380

Monitory:
14" mono 210zł
14" color LR 540zł
14" color LR NI 610zł

Dyski twarde:
HDD 420MB WD 462zł
HDD 540MB WD 590zł
HDD 730MB WD 655zł

Komputery COMPAQ
Zadzwonić. Ceny się zmieniają!
OPTTECH S.C.
ul. Miszewskiego 12/13
80-293 Gdańsk-Wrzeszcz
tel. 41-00-76 w.80, 88; fax 41-03-62

KOMPUTERY! DRUKARKI! OPROGRAMOWANIE!
ZADZWOŃ, JEŻELI CHCESZ:

- × KUPIĆ KOMPUTER ZA ROZĄDNE PIENIĄDZE
- × NIE MIEĆ KŁOPOTÓW Z JAKOŚCIĄ
- × OTRZYMAĆ DOBRĄ INFORMACJĘ TECHNICZNĄ ORAZ SZYBKĄ SERWIS I KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ
- × NATYCHMIASTOWĄ REALIZACJĘ ZAMÓWIEŃ

OFERUJEMY SPRZĘT KOMPUTEROWY NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI!
ZADZWOŃ jeszcze dziś do jednego z naszych punktów konsultacyjnych!

PRACOWNIA INFORMATYKI ZSZ PUCK
mgr inż. Andrzej Kozłowski
ul. Reja 9, tel. (058) 73 26 02

USŁUGI INFORMATYCZNE
mgr inż. Krzysztof Kochański
ul. Kopernika 3
Starogard Gdański
tel. (069) 249 06

INFORMATYKA - MATEMATYKA USŁUGI
mgr Zdzisław Jurczyk
ul. Kopernika 32-09/10
Starogard Gdański

STUDIO KOMPUTEROWE
Piotr Czarkowski
ul. Wiejska 46/a/12
Elbląg

UNIERSALNE ZESTAWY SATELITARNE
● PACYFIC ● DAYTEK ● WINERST

(PILOT, STEREO, PANDA I, GRAFKA EKRAŃOWA, WIJ. 250-2050)

PONADTO:
KONWERTERY, DEKODERY FILMNET, OBROTNICE,
POZYCJONERY, CZASZE OD 80 cm DO 180 cm,
TUNERY: AMSTRAD, PACE, THOMSON i inne.

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA
GDAŃSK
UL. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 29
SKYSAT
390-307, 390-351